

ДОХОДИ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ

ЗА 2020 РІК

З М І С Т

ДОХІДНА ЧАСТИНА ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ.....	3
ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ	4
НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ	5
ПОДАТОК ТА ЗБІР НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ.....	6
ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ.....	9
ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ.....	11
АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК.....	15
АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ПАЛЬНОГО.....	18
АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ.....	20
АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ЛІКЕРО-ГОРІЛЧАНИХ ВИРОБІВ.....	22
РЕНТНА ПЛАТА ЗА ВИДОБУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ.....	23
ВИКОНАННЯ ЗАГАЛЬНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	26
ПОКАЗНИКИ ЗАГАЛЬНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ДО МИНУЛОГО РОКУ.....	28

ДОХОДИ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ

- Головні факти -

У 2020 році доходи зведеного бюджету становили 1377 млрд грн та зросли порівняно з 2019 роком на 87 млрд грн, або на 6,7%.

Частина надходжень у 2020 році мала одноразовий характер. Зокрема, йдеться про такі доходи:

- 8,8 млрд грн податку на прибуток підприємств та 39,6 млрд грн дивідендів від НАК «Нафтогаз України» внаслідок отримання від ВАТ «Газпром» компенсації 2,9 млрд дол США на виконання рішення Стокгольмського арбітражу;
- 42,5 млрд грн надходжень від рентної плати за видобування вуглеводнів, податку на додану вартість та податку на прибуток підприємств внаслідок проведення взаєморозрахунків між НАК «Нафтогаз України», ПАТ «Укрнафта» та держбюджетом, а також додаткових грошових зобов'язань за результатами проведення взаємозаліків згідно з Законом України від 17.11.2020 № 1006-ІХ.

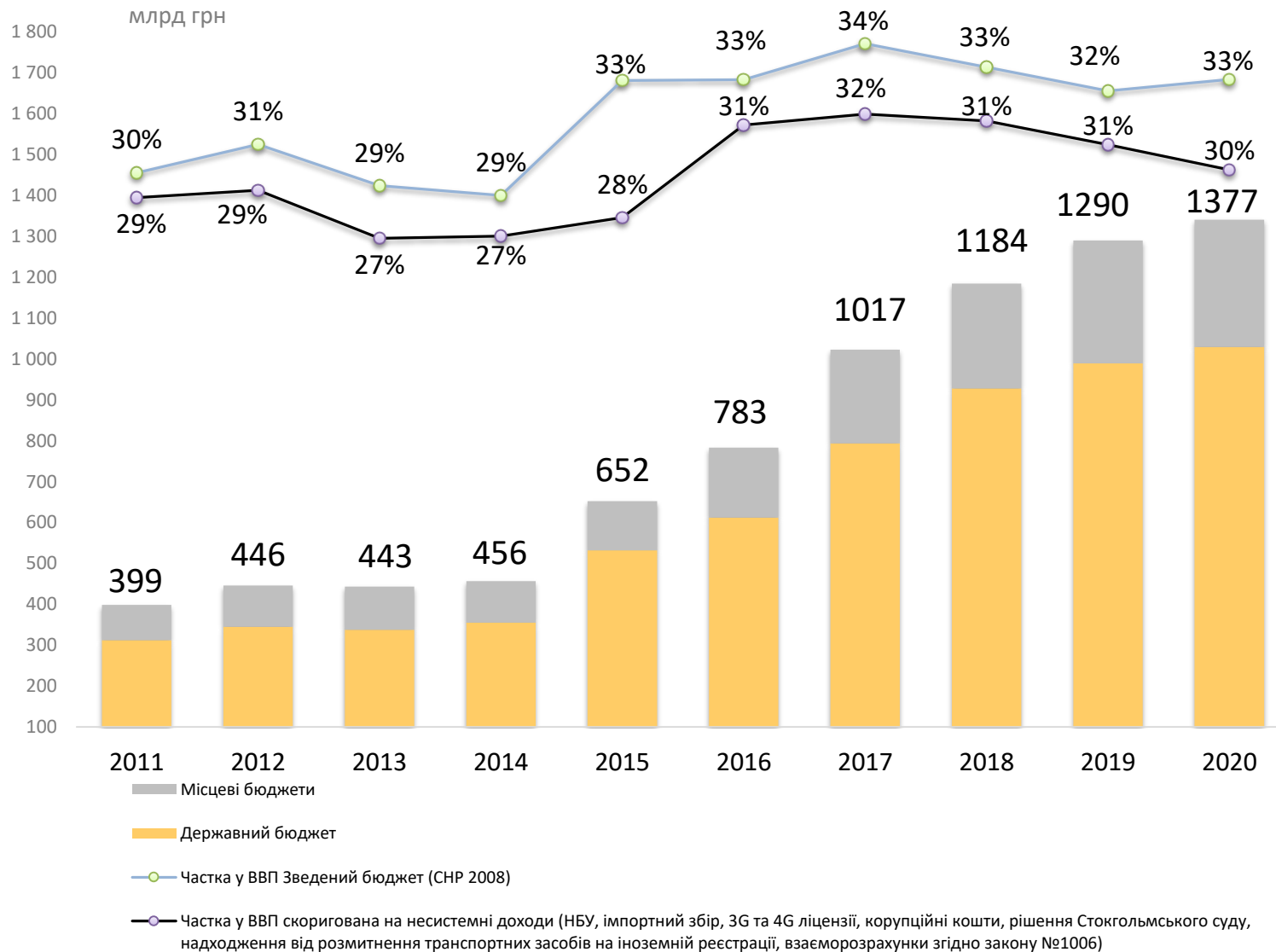
Одночасно у 2019 році одноразовий характер мали такі доходи:

- 3 млрд грн авансу з податку на прибуток від Нафтогазу внаслідок отримання 2,9 млрд доларів США від Газпрому за рішенням Стокгольмського суду;
- 7,1 млрд грн митних платежів від пільгового розмитнення транспортних засобів на іноземній реєстрації;
- 1,6 млрд грн конфіскованих коштів та коштів, отриманих від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення.

При цьому у 2020 році Національний банк України перерахував до бюджету прибуток у сумі 42,7 млрд грн, що на 22,2 млрд грн менше ніж у 2019 році.

Сума надходжень дивідендів та частини чистого прибутку за 2020 рік становила 70,9 млрд грн, в тому числі дивіденди від НАК «Нафтогаз України» – 39,6 млрд гривень. За 2019 рік дане джерело доходів складало 46,4 млрд грн, в тому числі від НАК «Нафтогаз України» - 12,3 млрд гривень.

Доходи зведеного бюджету

Джерело: Державна казначейська служба, НАК "Нафтогаз України"

ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ

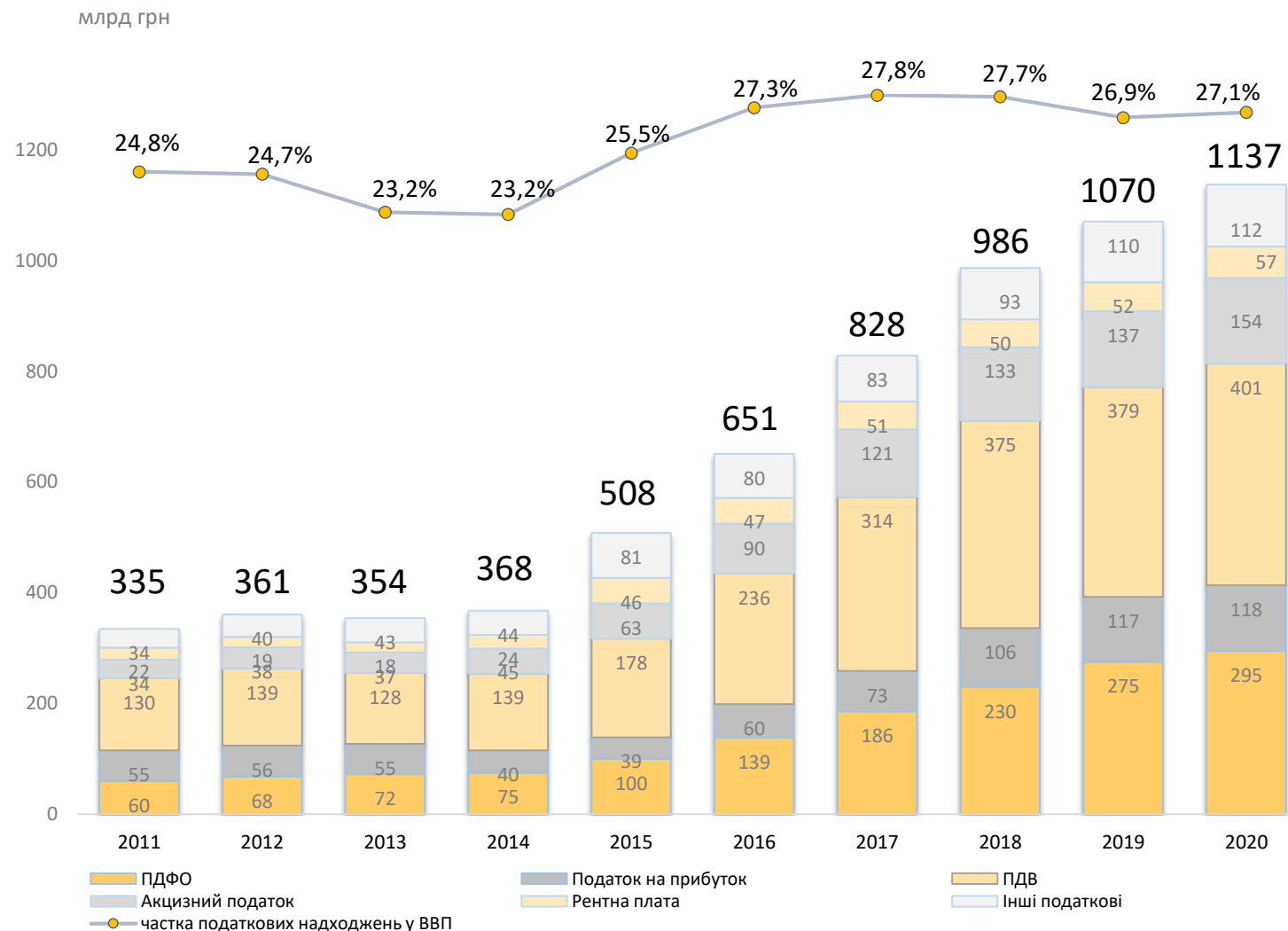
Податкові надходження до зведеного бюджету за 2020 рік зросли на 6,2% р/р до 1136,7 млрд гривень. Поширення пандемії коронавірусу та обмеження, введені для боротьби з нею, визначали ситуацію на світових ринках та розвиток національної економіки, що суттєво вплинуло на розмір і стабільність податкових надходжень до бюджету.

При цьому на зростання окремих податкових надходжень, у порівнянні рік до року, мало значний вплив прийняття Закону України від 17.11.2020 № 1006-IX «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (взаєморозрахунки між НАК «Нафтогаз України», ПАТ «Укрнафта» та бюджетом, сплата додаткових зобов'язань внаслідок проведення взаєморозрахунків), відповідно до якого до спеціального фонду державного бюджету надійшло 42,5 млрд грн, з них:

- рентної плати за користування надрами для видобування вуглеводнів у сумі 20,87 млрд грн;
- податку на прибуток підприємств – 12,86 млрд грн;
- податку на додану вартість – 8,77 млрд гривень.

Джерело надходжень	Зростання/падіння за 2020, р/р	
Податок та збір на доходи фізичних осіб	+ 19,6 млрд грн	+7,1%
Податок на прибуток підприємств	+1,2 млрд грн	+1,0%
ПДВ (сальдо)	+ 21,9 млрд грн	+ 5,8%
Акцизний податок	+ 16,8 млрд грн	+12,2%
Рентна плата	+ 5,1 млрд грн	+9,8%

Податкові надходження до зведеного бюджету та їх частка у ВВП

НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ

Сума неподаткових надходжень за 2020 рік до зведеного бюджету склала 234,4 млрд гривень.

Неподаткові надходження зросли на 21,6 млрд грн, або на 10,1% р/р, зокрема:

-доходи у вигляді частини чистого прибутку та дивідендів за 2020 рік зросли більше ніж у 1,5 рази р/р, або на 24,4 млрд грн, і становили 70,9 млрд гривень. В тому числі НАК «Нафтогаз України» сплатив 39,6 млрд грн та ПАТ КБ «Приватбанк» – 24,5 млрд гривень. Надходження від зазначених платників становлять 90,4% від загальної суми;

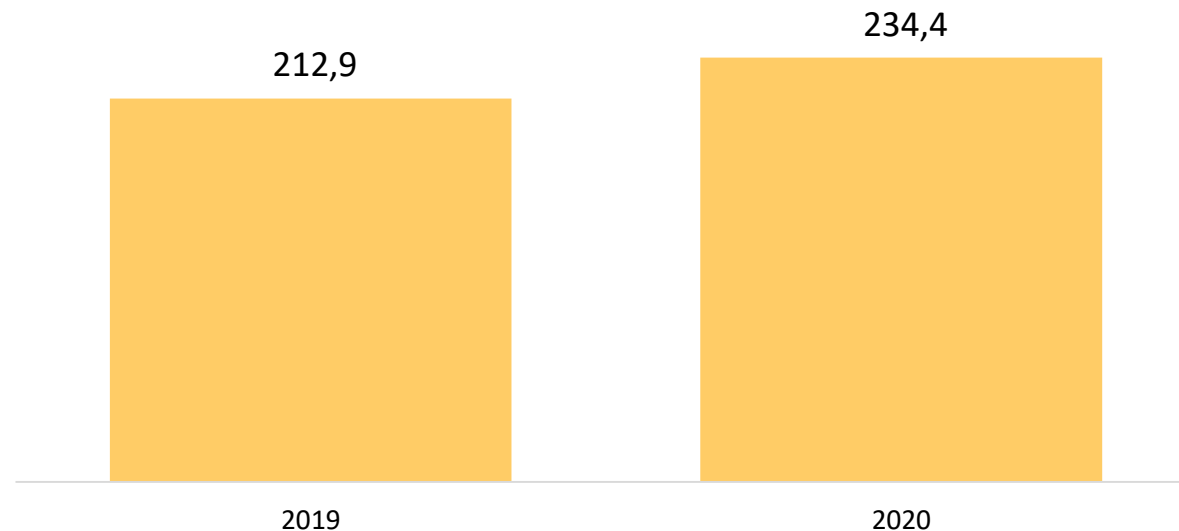
-власні надходження бюджетних установ зросли на 26,1% р/р, або на 18,5 млрд грн до 82,2 млрд грн, з них 23,6 млрд грн – кошти Укравтодору, залучені під державні гарантії;

-збори на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій (під час набуття права власності на легкові автомобілі, з операцій придбання нерухомого майна, з користування та надання послуг стільникового рухомого зв'язку, при поданні ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів на клеймування) зросли на 3,3% р/р, або на 0,3 млрд гривень.

При цьому відбулося зменшення суми коштів, перерахованих Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України», – на 34,2 % р/р, або на 22,2 млрд гривень.

Неподаткові надходження

млрд грн

Неподаткові надходження по найбільших сумах за 2019-2020 роки

млрд грн

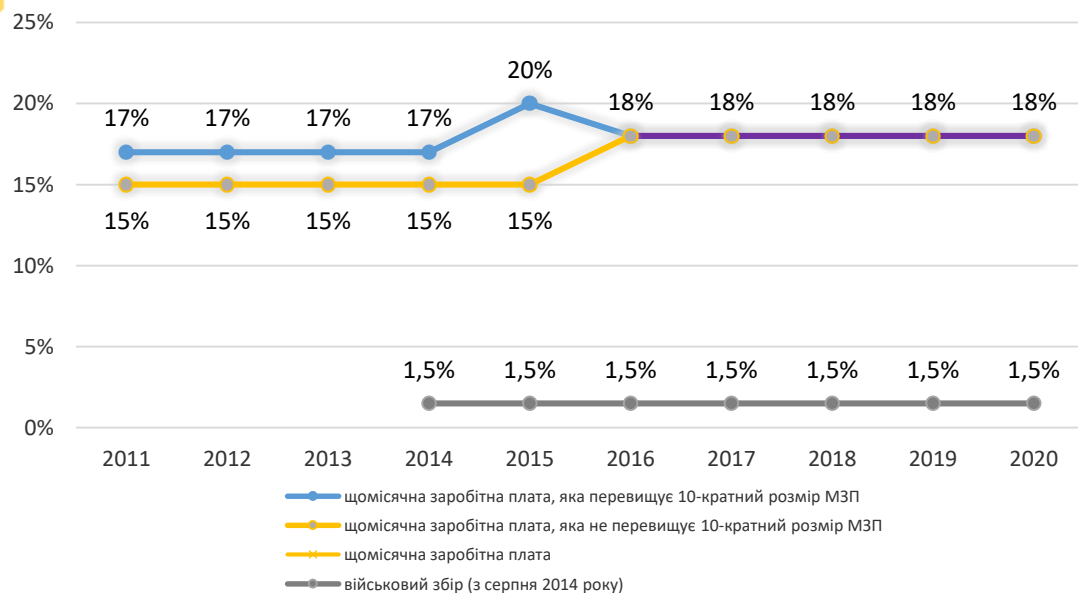

ПОДАТОК ТА ЗБІР НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ (ПДФО)

Ставки оподаткування податком на доходи фізичних осіб та військовим збором на 2020 рік не змінювалися і становили відповідно 18% та 1,5%.

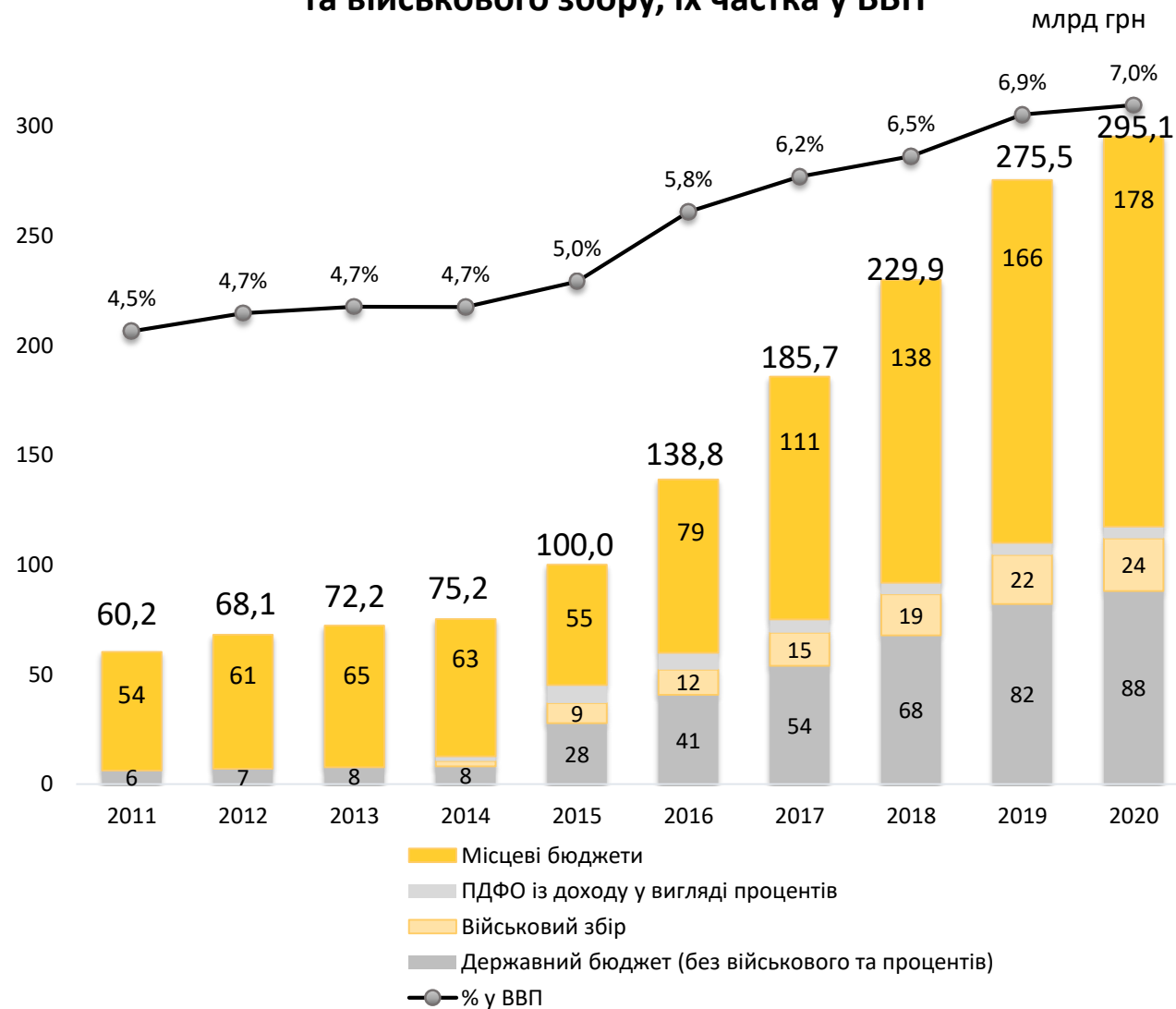
У 2020 році надходження ПДФО до зведеного бюджету, порівняно з 2019 роком, збільшились на 19,6 млрд грн, або на 7,1%. Зростання було сформоване у I кварталі 2020 року (+8,8 млрд грн, або 14,7%). У II кварталі надходження зменшились на 1,98 млрд грн, або на 2,9%. Починаючи з III кварталу 2020 року зростання відновилося – «плюс» 3,9 млрд грн, або на 5,6% більше р/р, у IV кварталі – «плюс» 8,9 млрд грн, або на 11,6% більше.

Ставки оподаткування ПДФО та військовим збором, %

Згідно з нормами Податкового кодексу України

Надходження податку на доходи фізичних осіб та військового збору, їх частка у ВВП

Джерело: Державна казначейська служба

ПОДАТОК ТА ЗБІР НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ (ПДФО)

Основними макропоказниками, які впливають на надходження ПДФО, є показники середньомісячної заробітної плати та чисельності штатних працівників.

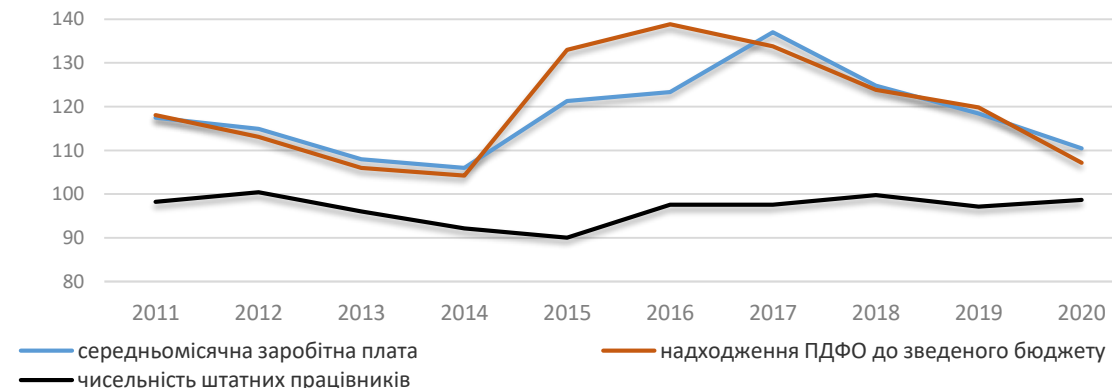
Через карантинні обмеження, починаючи з березня 2020 року, частина підприємств зупинила або обмежила свою діяльність, відповідно зменшилася зайнятість та розміри заробітних плат, що в свою чергу вплинуло на збільшення кількості податкових соціальних пільг та зменшення надходжень ПДФО.

Слід зазначити, що на зростання надходжень ПДФО мали вплив також підвищення з 1 вересня 2020 року мінімальної заробітної плати до 5000 грн з 4723 грн та виплати доплат до заробітної плати медичним працівникам, які здійснювались відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 623.

Таким чином, за підсумками 2020 року надходження ПДФО зросли на 7,1% при зростанні середньомісячної заробітної плати на 10,4% р/р, із них у промисловості – на 8,2% р/р. При цьому, за даними Держстату, середньооблікова чисельність штатних працівників за 2020 рік знизилась, порівняно з 2019 роком, на 1,3%.

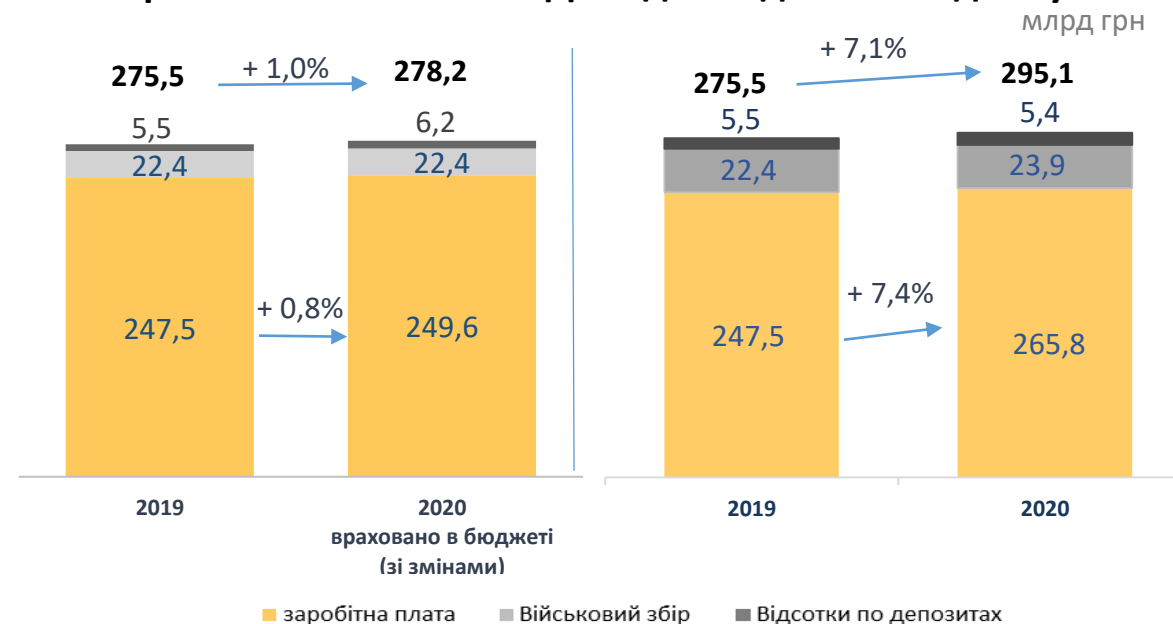
У 2020 році фактичні надходження ПДФО без врахування ПДФО, що справляється з відсотків за депозитами, а також військового збору, зросли на 7,4% р/р (+18,2 млрд грн). Зростання військового збору становило 6,7% р/р (+1,5 млрд грн), тоді як надходження ПДФО, що справляється з відсотків за депозитами, знизилась – на 1,3% (-0,1 млрд грн) порівняно з 2019 роком.

Річна зміна ПДФО, а також показників, що на нього впливають, %

Джерело: Державна казначейська служба, Державна служба статистика

Прогнозні показники ПДФО до зведеного бюджету

Джерело: Державна казначейська служба, Міністерство фінансів

ПОДАТОК ТА ЗБІР НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ (ПДФО)

- НОРМАТИВИ РОЗМЕЖУВАННЯ ПДФО -

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ (ПнПП)

Основна ставка оподаткування податком на прибуток підприємств у 2020 році не змінювалась і становила 18%.

Надходження від податку на прибуток підприємств до зведеного бюджету за 2020 рік зросли на 1,2 млрд грн, або на 1% порівняно з 2019 роком.

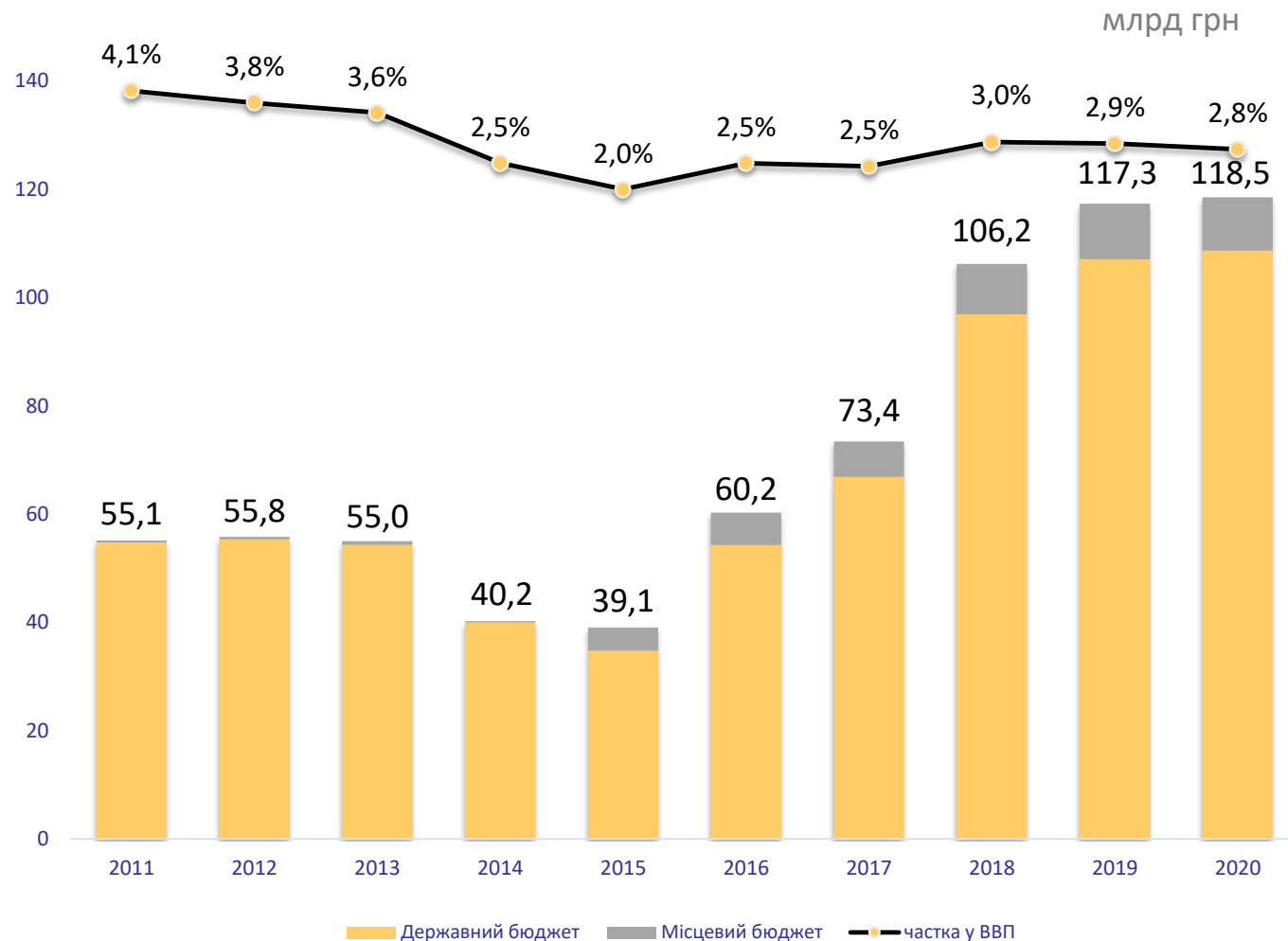
Ріст відбувся за рахунок разових надходжень до спеціального фонду в сумі 12,9 млрд грн внаслідок проведення взаєморозрахунків між НАК «Нафтогаз України», ПАТ «Укрнафта» та бюджетом, а також сплатою додаткових зобов'язань на виконання Закону України від 17.11.2020 № 1006-ІХ. Надходження становили: 6,4 млрд грн – від НАК «Нафтогаз України», 6,5 млрд грн – від ПАТ «Укрнафта».

Без урахування одноразових надходжень частка податку на прибуток підприємств у ВВП 2020 року зменшилась – до 2,5%, що відповідає рівню 2016-2017 років.

* з 1 квітня 2011 року згідно з нормами Податкового кодексу України

Надходження податку на прибуток підприємств до зведеного бюджету та його частка у ВВП

Джерело: Державна казначейська служба

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ (ПнПП)

Впровадження країнами світу різних обмежень у зв'язку з проведенням санітарно-епідеміологічних заходів через виникнення та поширення коронавірусної хвороби (COVID-19) спричинило зниження промислового виробництва та зменшення фінансового результату підприємств.

За 2020 рік до зведеного бюджету надійшло податку на прибуток підприємств в сумі 118,5 млрд грн, з них:

8,8 млрд грн – одноразові надходження від НАК «Нафтогаз Україна» внаслідок отримання компенсації на виконання рішення Стокгольмського арбітражу;

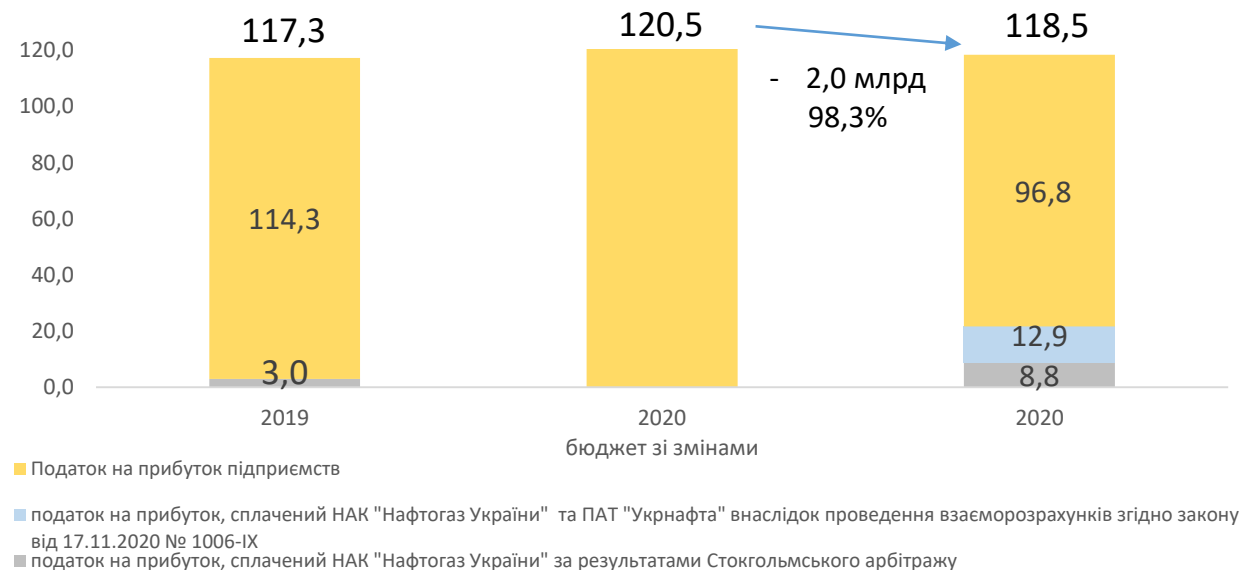
12,9 млрд грн – одноразові надходження внаслідок проведення взаєморозрахунків між НАК «Нафтогаз України», ПАТ «Укрнафта» та держбюджетом, а також додаткових грошових зобов'язань внаслідок проведення взаємозаліків відповідно до Закону України від 17.11.2020 № 1006-ІХ.

Надходження податку на прибуток підприємств за 2020 рік, без урахування одноразових надходжень, зменшилися порівняно з 2019 роком на 17,5 млрд гривень.

Станом на 1 січня 2021 року сума переплати з податку на прибуток підприємств становила 25,0 млрд гривень. За 2020 рік переплата зросла на 4,9 млрд грн, причиною росту є проведення взаєморозрахунків відповідно до закону № 1006-ІХ. За результатами декларування за I-III квартал 2020 року, за період з 01.04.2020 до 01.12.2020, переплата зменшилася на 2,1 млрд грн – з 17,0 млрд грн на початок року до 14,9 млрд гривень.

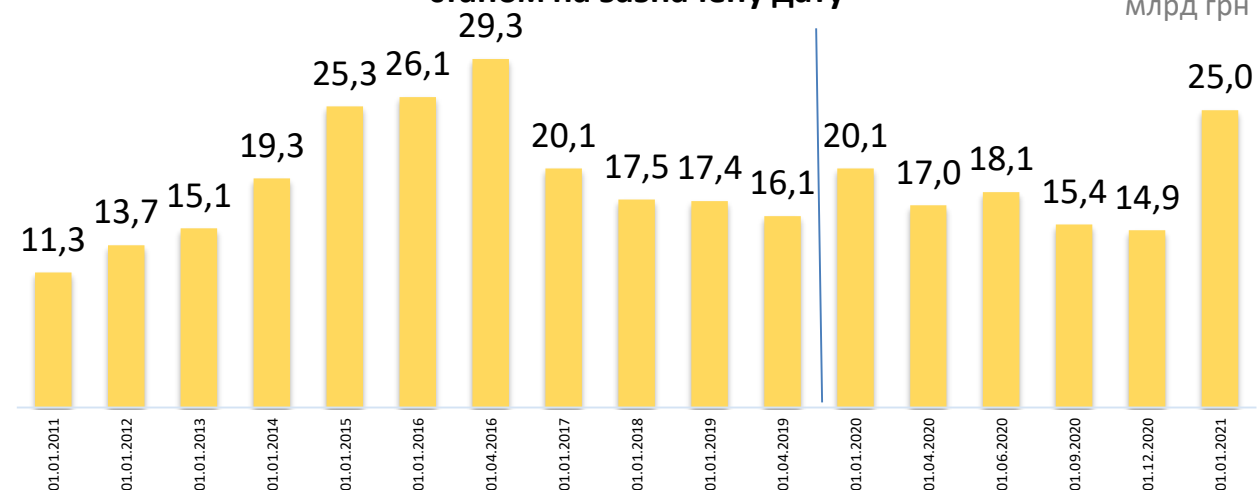
Фактичні та прогнозні показники податку на прибуток до зведеного бюджету

млрд грн

Сума переплати до зведеного бюджету станом на зазначену дату

млрд грн

ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ (ПДВ)

Основна ставка податку на додану вартість у 2020 році не змінювалась і становила 20%.

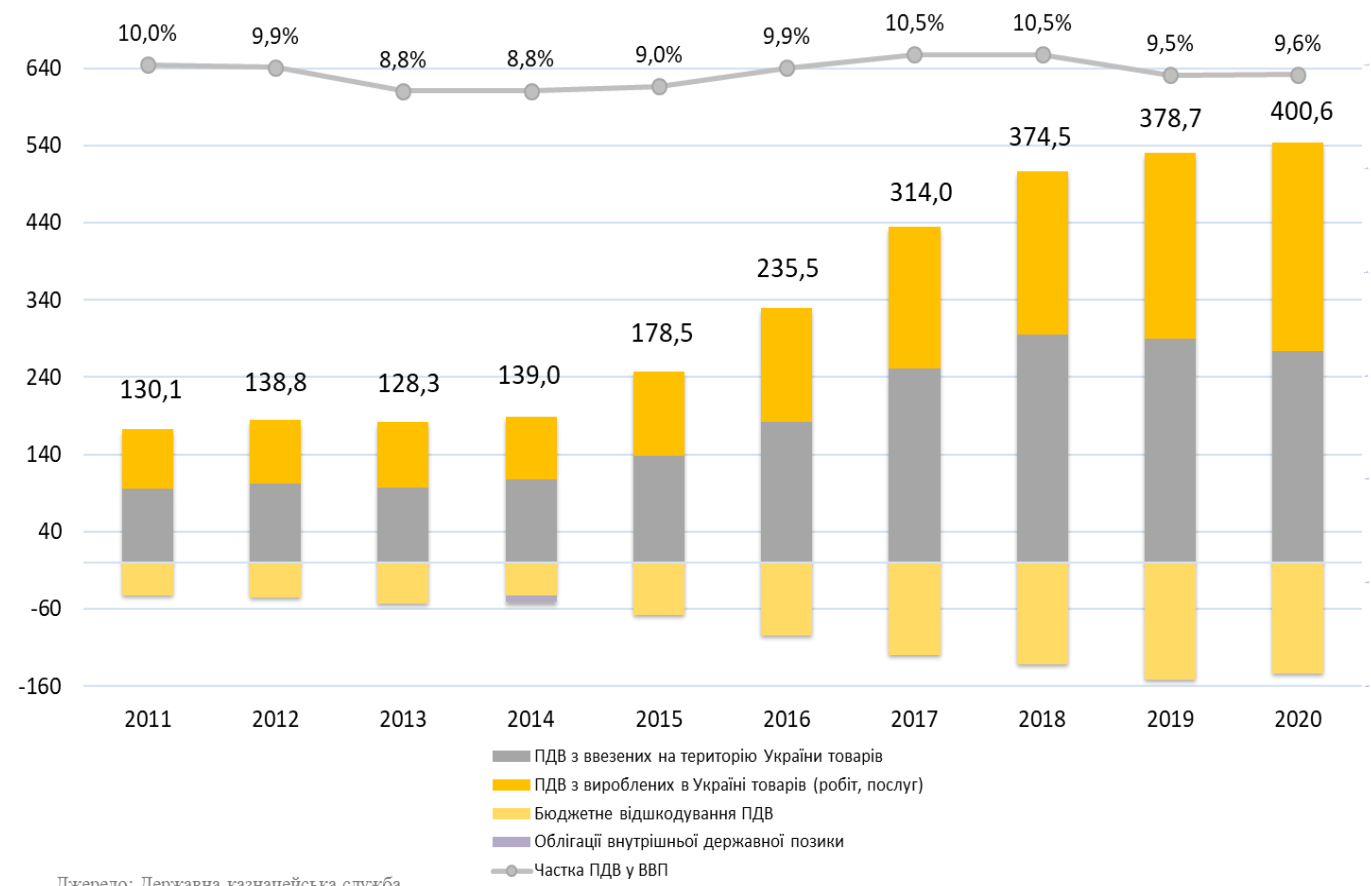
Обсяг надходжень від податку на додану вартість з урахуванням бюджетного відшкодування за 2020 рік збільшився, порівняно з 2019 роком, на 5,8% і становив 400,6 млрд гривень.

- Збільшення надходжень передусім обумовлено:
- боротьбою зі схемами ухилень від оподаткування;
 - збільшенням фізичного обсягу роздрібного товарообороту підприємств роздрібної торгівлі, у порівнянних цінах за 2020 рік – на 7,2% р/р;
 - надходженням 8,8 млрд грн від погашення ПАТ «Укрнафта» податкового боргу та від сплати грошових зобов'язань з податку на додану вартість за результатами проведення операцій з продажу природного газу НАК «Нафтогаз України» відповідно до пунктів 13 та 15 статті 11 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (зі змінами).

Приріст надходжень від ПДВ з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) у 2020 році до 2019 року склав 11,9%, надходження податку на додану вартість з ввезених на територію України товарів порівняно з минулим роком зменшились на 5,4%, бюджетне відшкодування податку на додану вартість зменшилось на 5,8%.

Надходження податку на додану вартість, %

млрд грн

Джерело: Державна казначейська служба

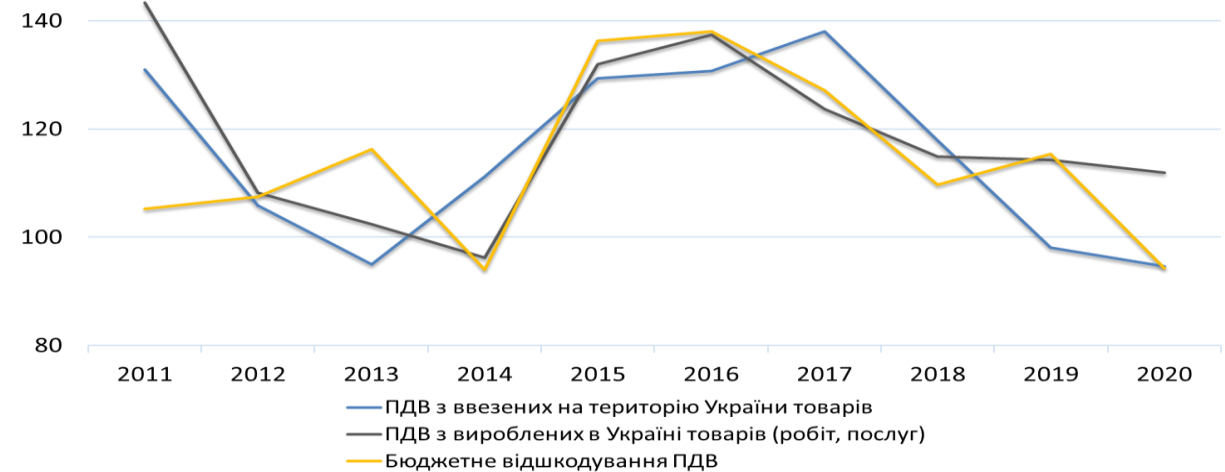

У II півріччі 2020 року відбулось поступове відновлення економічної активності після послаблення карантинних обмежень, що діяли протягом березня – червня через пандемію коронавірусу. Стрімко зросла оптова торгівля на тлі поліпшення показників експорту. Якщо у січні – червні при збільшенні обсягів роздрібного товарообороту підприємств роздрібною торгівлі у порівнянних цінах на 3,7%, приріст надходжень податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів становив 4,2%, то в цілому за 2020 рік приріст надходжень податку склав 11,9% при збільшенні на 7,2% обсягів роздрібного товарообороту за 2020 рік.

Доходи державного бюджету від ПДВ з ввезених на територію України товарів зменшились за 2020 рік порівняно з 2019 роком на 5,4%, при зменшенні обсягів імпорту товарів у гривневому еквіваленті на 10,5 % р/р.

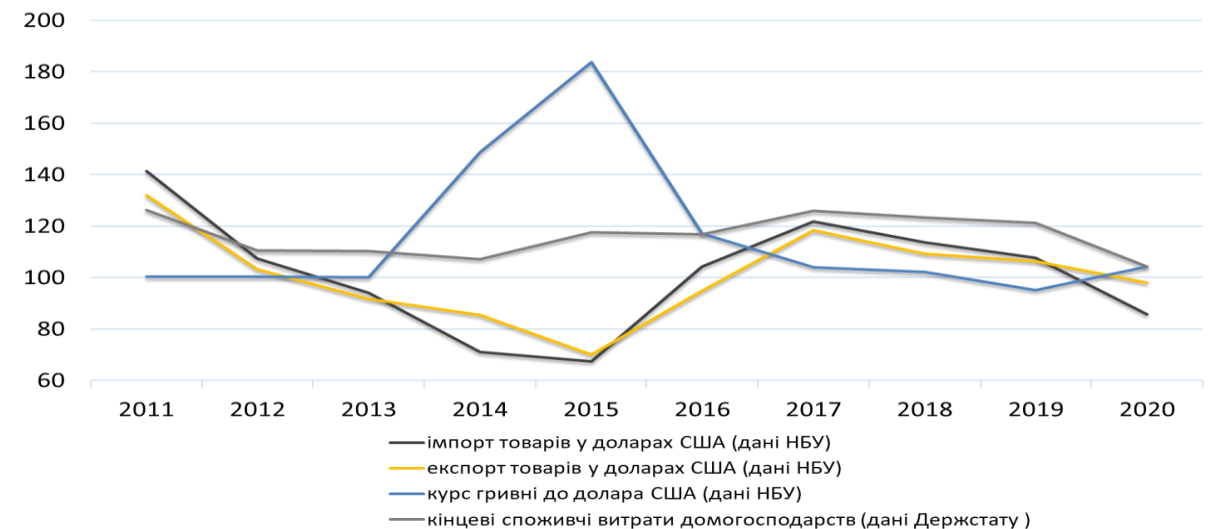
Обсяг сум ПДВ, заявлених до відшкодування з бюджету за 2020 рік, зменшився порівняно з 2019 роком на 10,8% при зменшенні обсягів експорту товарів та послуг у гривневому еквіваленті на 0,4% р/р.

Зміна надходжень та відшкодування податку на додану вартість, %

Джерело: Державна казначейська служба

Зміна окремих макропоказників економічного розвитку, %

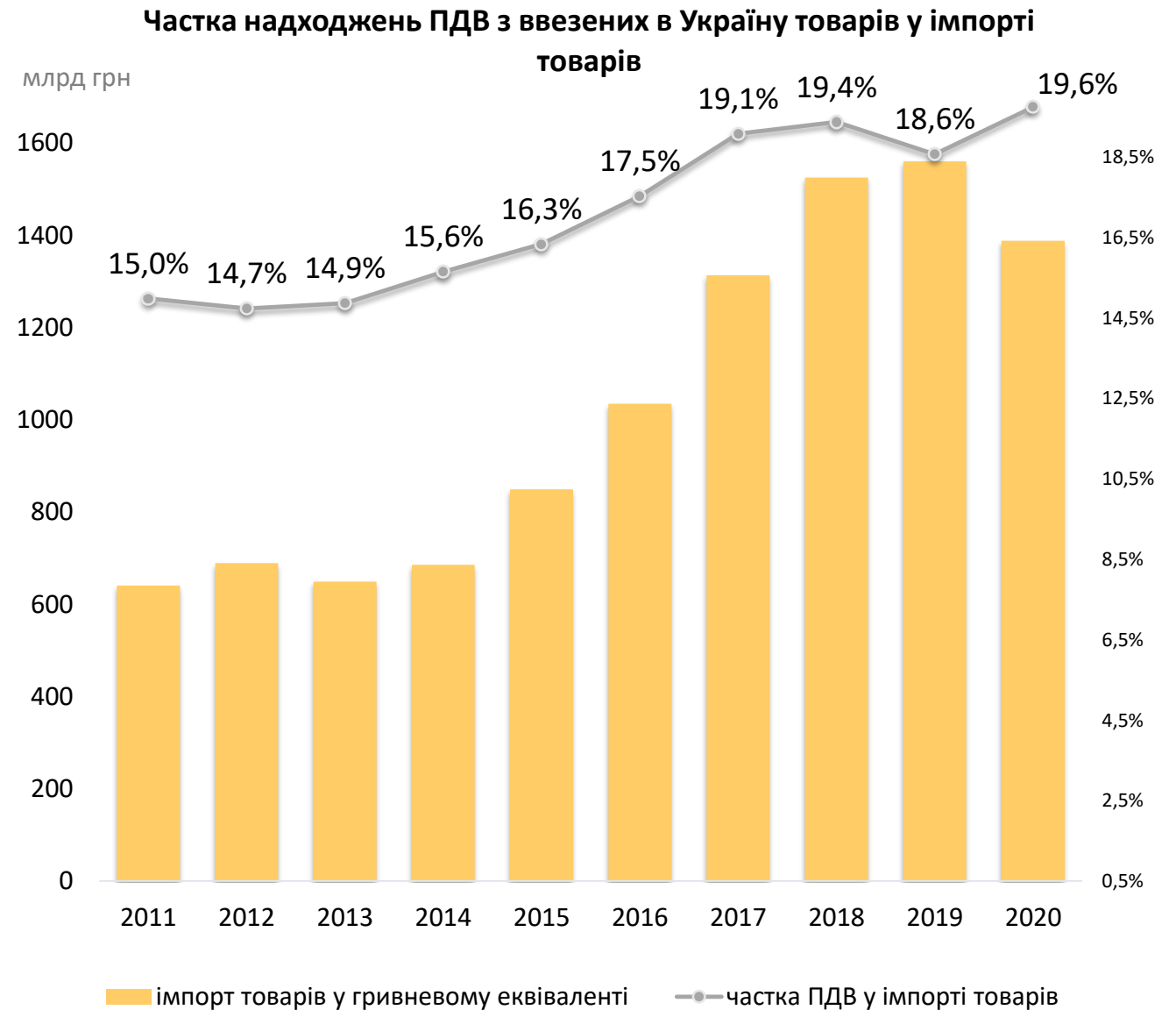
Джерело: Державна служба статистики, Національний банк

Доходи державного бюджету від ПДВ з ввезених на територію України товарів у 2020 році при зниженні обсягів імпорту товарів (імпорт у доларах США зменшився на 14,2%, а офіційний середній курс гривні до долара США зріс на 4,3%) зменшились на 5,4% р/р.

Питома вага надходжень податку на додану вартість з ввезених на територію України товарів у обсягах імпорту товарів за 2020 рік склала 19,6%, що на 1,0 в.п. більше порівняно з часткою за 2019 рік.

Одним із факторів, які вплинули на збільшення такої частки, стало скасування у травні 2020 року норми Податкового кодексу України, яка передбачала звільнення від оподаткування операцій з ввезення на митну територію України сонячних панелей та вітрогенераторів, та яка діяла упродовж всього 2019 року.

Джерело: Національний банк, Державна казначейська служба

Обсяг імпорту товарів на територію України за товарними групами та частка у загальному обсязі імпорту

Обсяги імпорту у 2020 році порівняно з 2019 роком знизилися практично по всіх складових імпорту, відповідно зменшилися надходження до бюджету ПДВ з ввезених на територію України товарів.

Відбувся ріст імпорту по товарній групі 30 «Фармацевтична продукція» – на 380,0 млн доларів США, або на 17,7 % більше минулого року, відповідно зросли надходження ПДВ – на 455,0 млн гривень.

Зниження світових цін на вуглеводні призвело до зменшення на 34,6% обсягу імпорту палива мінерального, нафти і продуктів її перегонки, які мають найбільшу частку в загальному обсязі імпорту товарів. Зазначене вплинуло на зменшення надходжень ПДВ при ввезенні на митну територію України зазначених товарів у 2020 році, порівняно з 2019 роком, на 25,5%.

Також спостерігалось зменшення імпорту за групою товарів «Електричні машини та обладнання» – на 18,1%. Проте, у зв'язку із скасуванням у травні 2020 року звільнення від оподаткування операцій з імпорту сонячних панелей та вітрогенераторів, надходження ПДВ за цієї групою товарів збільшилися – на 14,7%.

Надходження імпортного ПДВ та частка у загальному обсязі надходжень імпортного ПДВ

Джерело: Державна митна служба України

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

За 2020 рік надходження акцизного податку до зведеного бюджету становили 153,9 млрд грн, що на 16,8 млрд грн, або на 12,2%, більше, ніж за попередній рік:

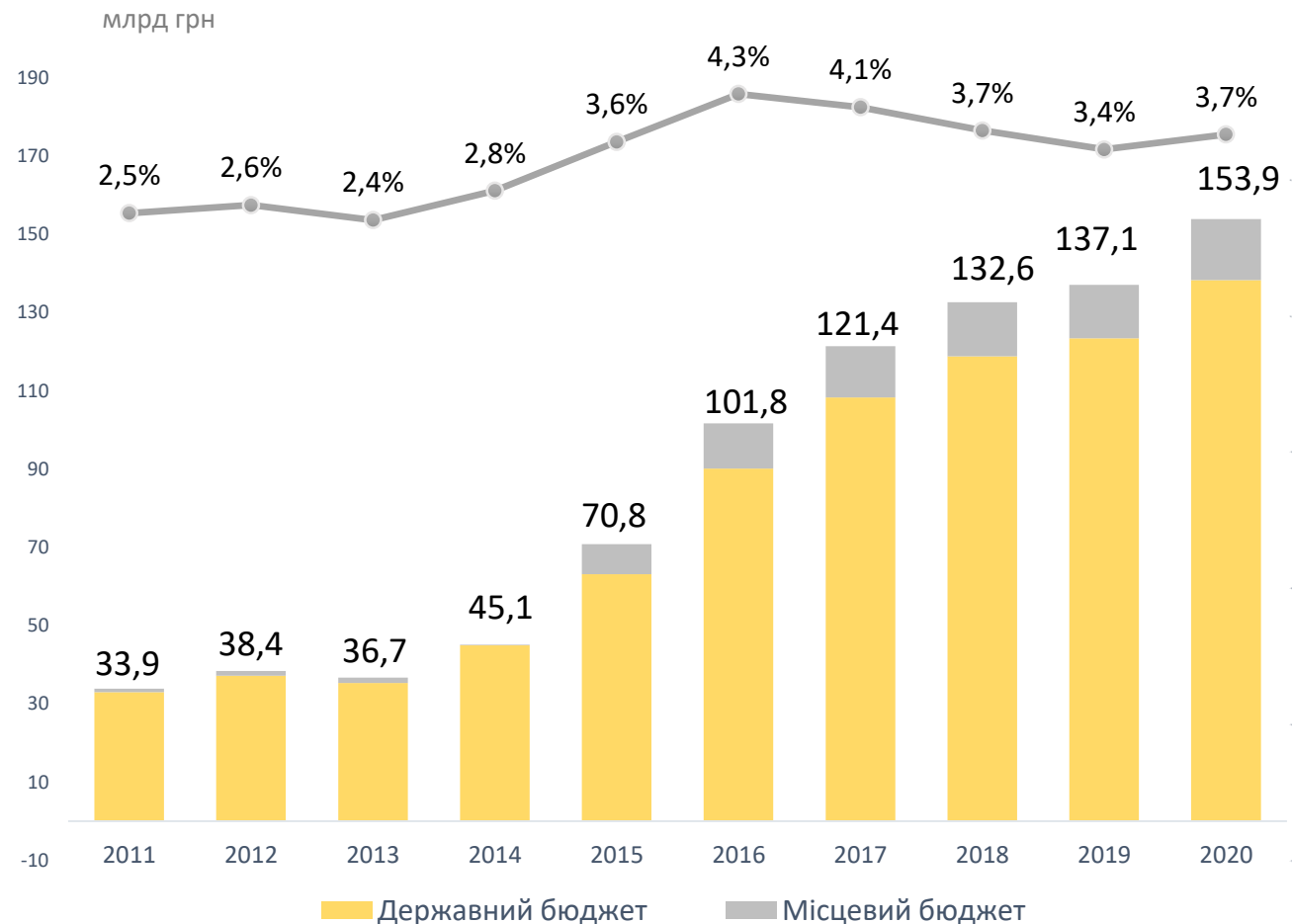
- надходження до державного бюджету зросли на 12,1% р/р, до 138,3 млрд грн;
- надходження до місцевих бюджетів збільшились на 13,4% р/р, до 15,6 млрд гривень.

З 1 січня 2020 року на 20% зросли специфічні ставки та мінімальне акцизне податкове зобов'язання з тютюнових виробів. Зокрема, специфічна ставка зросла з 756,0 до 907,2 грн за 1000 штук.

Решта ставок не змінювалася і становила, зокрема:

- лікєро-горілчані вироби – 126,96 грн за 1 л 100% спирту;
- пиво – 2,78 грн за 1 л;
- бензини – 213,5 євро за 1000 л;
- дизельне паливо – 139,5 євро за 1000 л;
- скраплений газ – 52,0 євро за 1000 л;
- електрична енергія – 3,2% від вартості реалізації.

Надходження акцизного податку до зведеного бюджету та їх частка у ВВП

Джерело: Державна казначейська служба

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

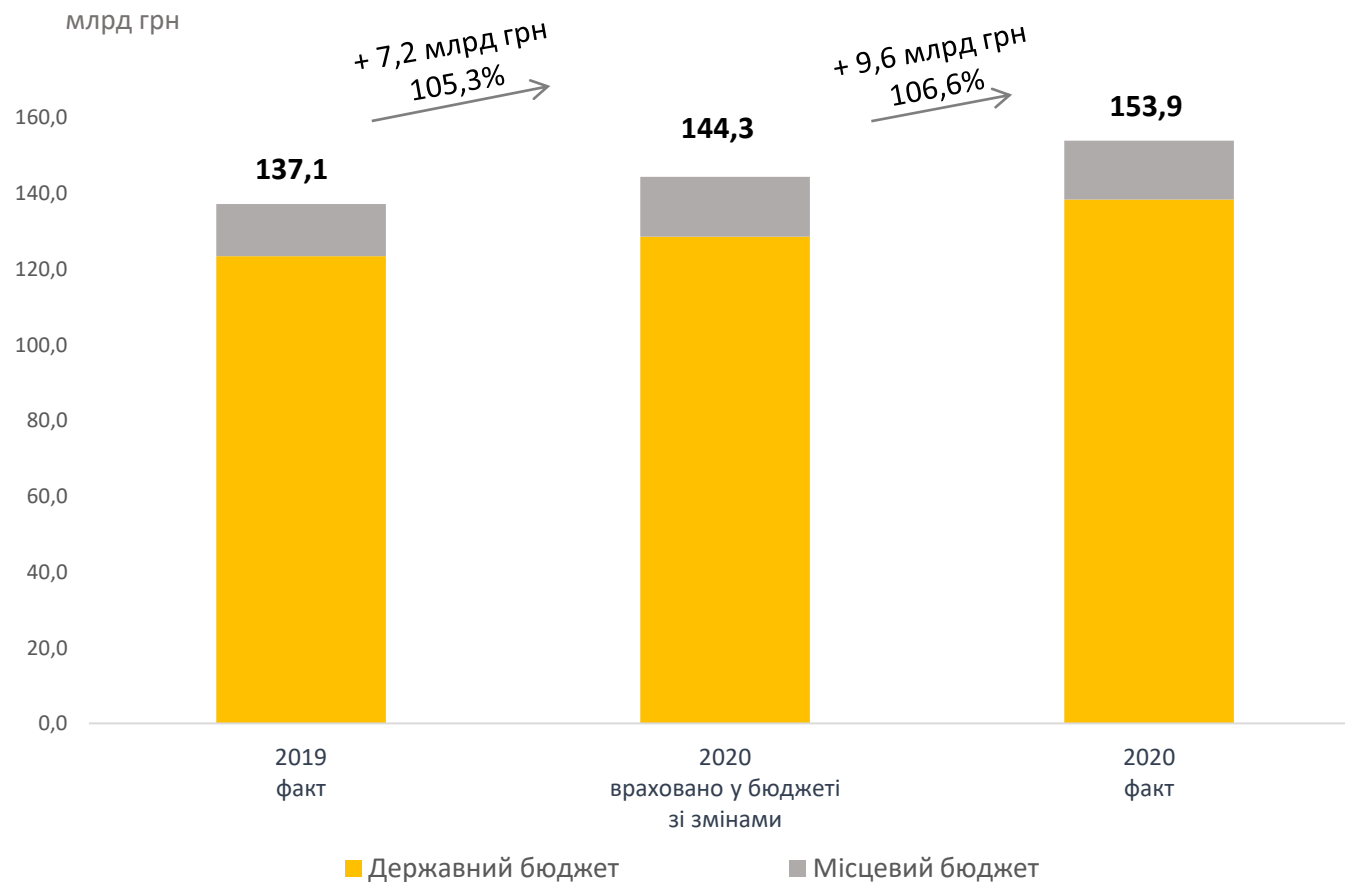
У 2020 році зростання на 12,2% р/р надходжень акцизного податку до зведеного бюджету передусім пояснюється збільшенням специфічних ставок та мінімального акцизного податкового зобов'язання з тютюнових виробів.

Виконання затвердженого показника надходжень з акцизного податку до зведеного бюджету 2020 року становило 106,6%, перевиконання – «плюс» 9,6 млрд грн – склалося за рахунок тютюнових виробів.

У 2019 році надійшло 4,0 млрд грн акцизного податку від пільгового розмитнення транспортних засобів, що були ввезені на митну територію України та поміщені в митні режими транзиту або тимчасового ввезення у період з 1 січня 2015 року по 25 листопада 2018 року. Зазначені надходження зменшили зростання акцизного податку у 2020 році до 2019 року.

У 2019 році відповідно до Закону України від 08.11.2018 №2611 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування акцизним податком легкових транспортних засобів» акцизний податок, а також податок на додану вартість та ввізне мито, отримані при пільговому розмитненні транспортних засобів на іноземній реєстрації, зараховувались до спеціального фонду державного бюджету, з наступним їх спрямуванням на виплату пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та на покриття дефіциту коштів Пенсійного фонду України.

Надходження акцизного податку у 2019-2020 роках (Зведений бюджет)

Джерело: Державна казначейська служба, Міністерство фінансів

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

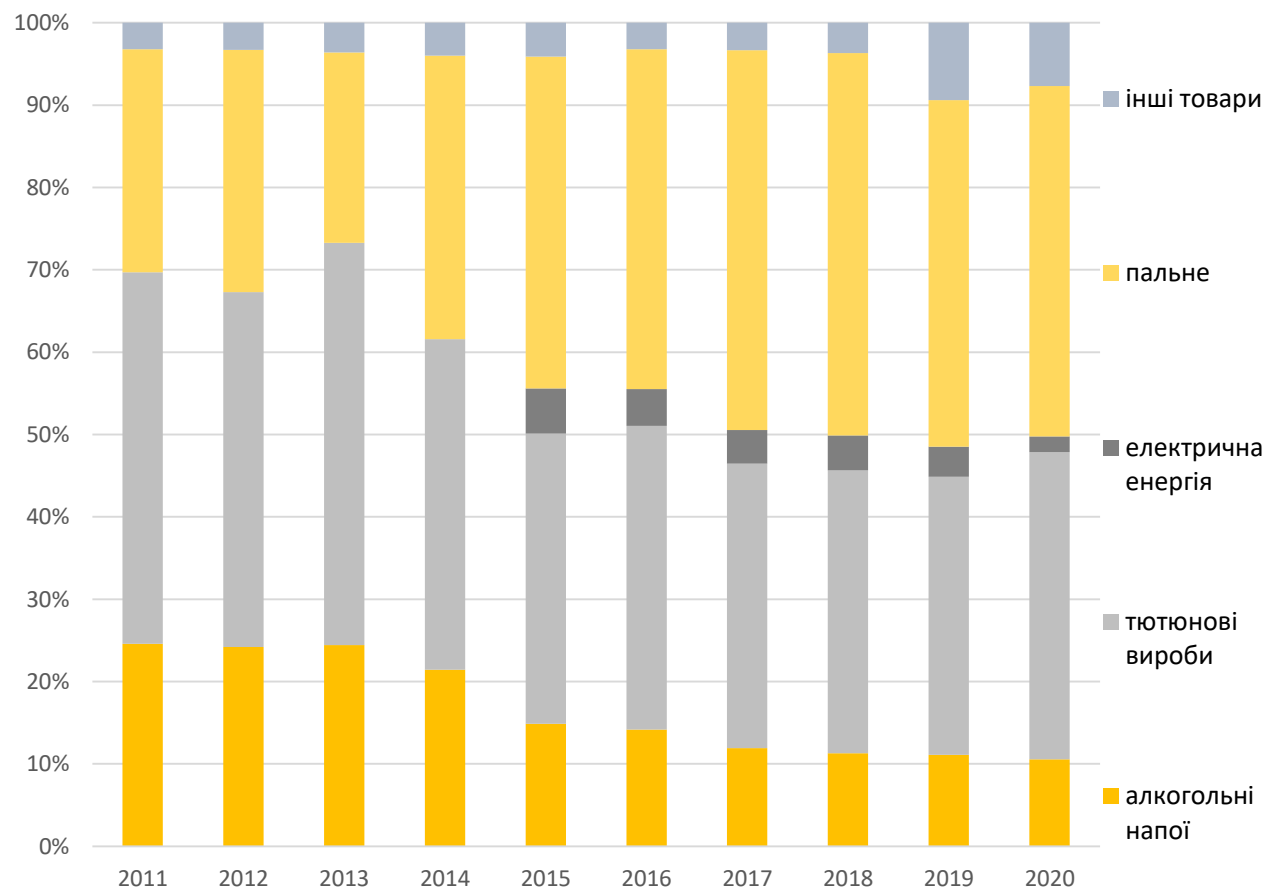
У 2020 році збільшилась питома вага надходжень акцизного податку з тютюнових виробів – до 37,3% від сукупних надходжень акцизного податку до зведеного бюджету. У 2019 році такий показник становив 33,8%. Зазначене обумовлено зростанням специфічних ставок та мінімального акцизного податкового зобов'язання.

При цьому у 2020 році продовжилося зменшення питомої ваги надходжень акцизного податку з електричної енергії – до 1,9% (у 2019 році – 3,7%), що пов'язано із запровадженням з 1 липня 2019 року нової моделі ринку електричної енергії відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії». Зазначене вплинуло на визначення кола платників акцизного податку з електричної енергії та об'єктів оподаткування. Зокрема, з 1 липня 2019 року платниками податку є виробники електричної енергії, тоді як відповідно до статті 213 Податкового кодексу України не підлягають оподаткуванню акцизним податком операції з реалізації електричної енергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками та/або з відновлюваних джерел енергії.

Також у 2020 році відбулося зменшення питомої ваги надходжень акцизного податку з інших товарів – до 7,7% (у 2019 році – 9,4%), що пов'язано із значними надходженнями у 2019 році акцизного податку від пільгового розмитнення транспортних засобів на іноземній реєстрації.

В той же час у 2020 році питома вага надходжень акцизного податку з пального, порівняно з попереднім роком, майже не змінилася: у 2019 році – 42,1%, у 2020 році – 42,5%.

Структура надходжень акцизного податку до зведеного бюджету без урахування акцизного податку з роздрібною торгівлі

Джерело: Державна казначейська служба

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ПАЛЬНОГО

У 2020 році надходження до зведеного бюджету акцизного податку з пального склали 62,4 млрд грн та зросли на 7,4 млрд грн, або на 13,4% проти попереднього року.

При цьому обсяги реалізації пального у 2020 році зросли на 4,5% р/р, а курс гривні по відношенню до євро збільшився з 29,0 грн/євро у 2019 році до 30,8 грн/євро у 2020 році.

Надходження акцизного податку з пального до зведеного бюджету та обсяги його реалізації

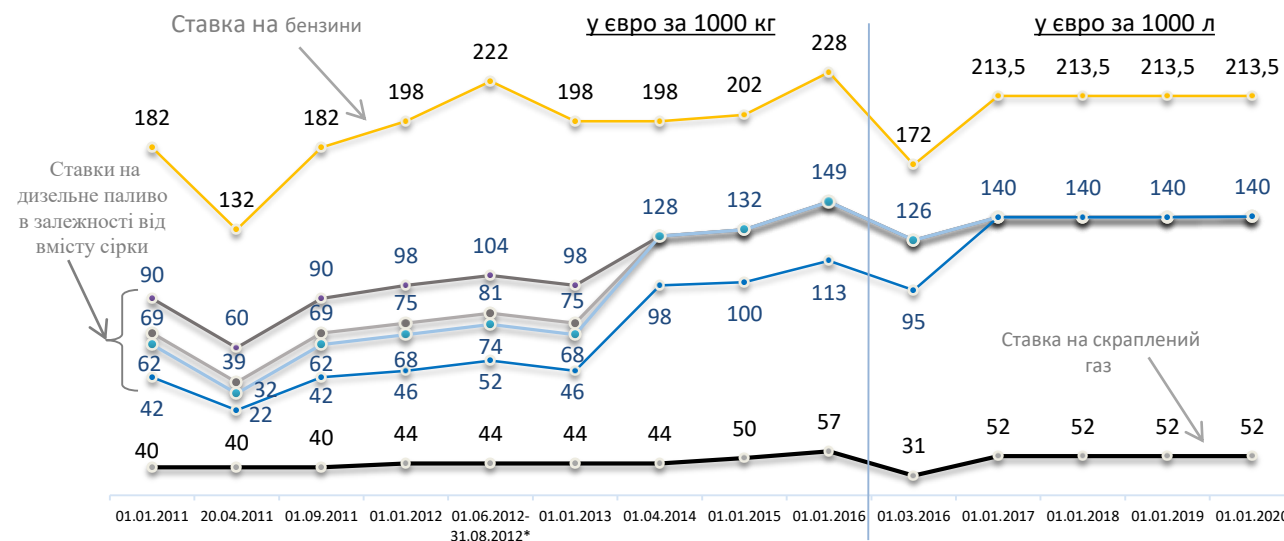
Джерело: Державна казначейська служба, Міністерство фінансів

У 2018-2020 роках ставки акцизного податку на пальне не змінювались і залишались на рівні 2017 року.

У 2016 році ставки акцизного податку на пальне переведено в інші одиниці виміру (з євро за 1000 кг у євро за 1000 л) без збільшення податкового навантаження, а саме розмір ставки скориговано на коефіцієнт переведення кілограмів у літри.

У 2014 році запроваджено замість чотирьох ставок дві ставки акцизного податку на дизельне паливо, а у 2017 році, замість двох, єдину ставку.

Ставки акцизного податку

* - з 01.06.2012 по 31.08.2012 середня ставка з врахуванням декадного коригування, в залежності від середньої ціни одного бареля нафти «Brent (DTD)», що склалася на біржі ICE за попередню декаду

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ПАЛЬНОГО

За 2020 рік обсяги реалізації пального (бензину, дизпалива, скрапленого газу) зросли на 4,5% проти попереднього року.

Основну частину (65,4% у 2020 році) загального обсягу реалізації пального займало дизпаливо. Частка бензину у 2020 році становить 17,7% у загальному обсязі реалізації пального, скрапленого газу – 16,9%.

При цьому відбувалось поступове заміщення бензину (має більшу ставку акцизного податку) скрапленим газом та дизельним паливом (мають меншу ставку акцизного податку).

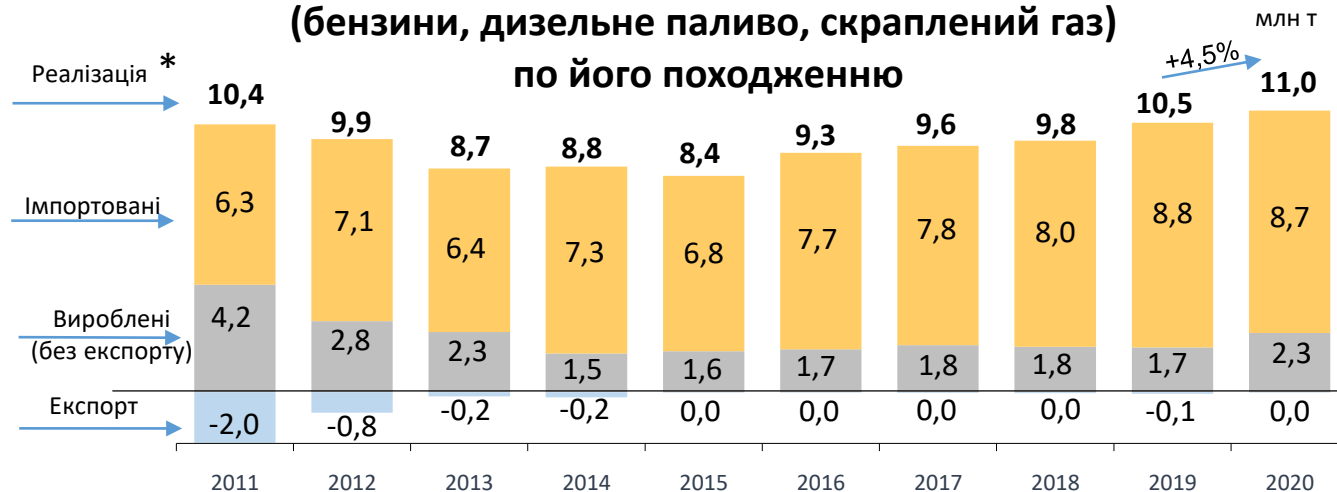
У 2020 році, як і у попередніх роках, ринок пального наповнювався в основному за рахунок імпортованого пального. Зокрема, у зазначений період частка імпортованого пального становила 79,0% від загального обсягу реалізації пального і зменшилась, порівняно з попереднім роком, на 4,4 відсотковий пункти.

Структура реалізації пального по його основних видах

Джерело: Державна служба статистики, Державна податкова служба

Реалізація основних видів пального (бензину, дизельне паливо, скраплений газ) по його походженню

* Реалізація = виробництво- експорт+імпорт

Джерело: Державна служба статистики, Державна податкова служба

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ

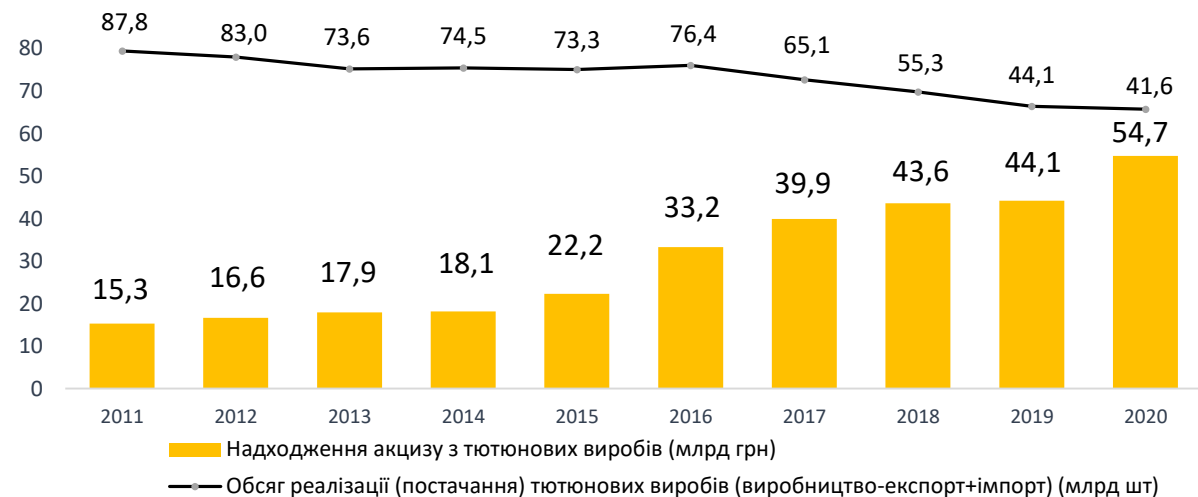

У 2020 році надходження акцизного податку з тютюнових виробів зросли на 24,0% до попереднього року та склали 54,7 млрд гривень.

При цьому протягом 2020 року відбулося зростання специфічних ставок та мінімального акцизного податкового зобов'язання з тютюнових виробів на 25,2% (специфічна ставка у 2019 році, усереднена, становила 724,79 грн за 1000 шт, у 2020 році – 907,2 грн за 1000 шт).

Обсяги виробництва тютюнових виробів у 2020 році зменшились проти попереднього року на 5,0%, або на 3,4 млрд штук. Залишки на складах оптовиків зросли, порівняно з початком року, на 41,5%, або на 5,6 млрд шт, і становили на 1 січня 2021 року 19,1 млрд шт (або 3,5 місяця середньомісячного виробництва).

Надходження акцизного податку з тютюнових виробів до держбюджету та обсяги їх реалізації

Джерело: Державна казначейська служба, Міністерство фінансів

Показники по тютюнових виробах

Джерело: Державна служба статистики, Державна податкова служба

Ставки акцизного податку на сигарети

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК З ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ

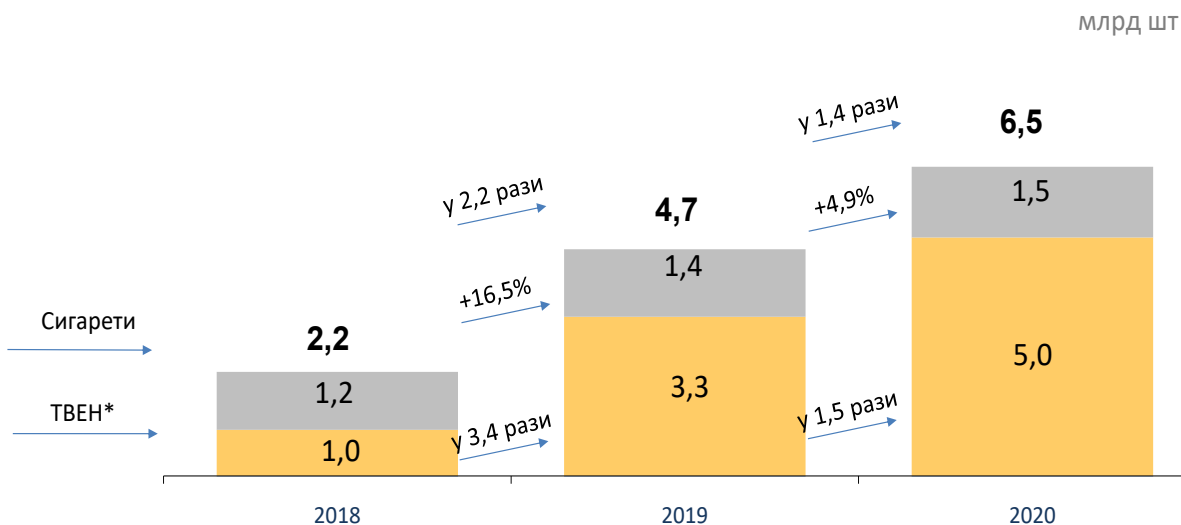

У 2020 році надходження акцизного податку з ввезених тютюнових виробів зросли більше ніж у 2 рази до попереднього року та склали 2,3 млрд гривень.

Протягом останніх двох років спостерігається значне (у п'ять разів) зростання обсягів імпорту тютюновмісних виробів для електричного нагрівання (ТВЕН), в т. ч. у 2019 році – в 3,4 рази, у 2020 році – ще у 1,5 рази. Суттєве збільшення імпорту ТВЕН витісняє споживання сигарет, які оподатковуються за вищою ставкою акцизного податку.

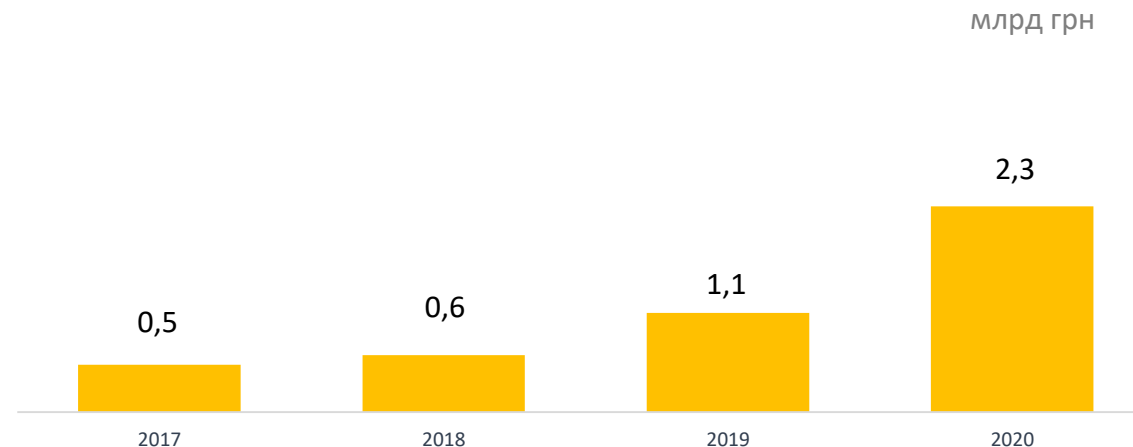
При цьому обсяги ввезення сигарет (з фільтром та без фільтру) у 2020 році зросли порівняно з попереднім роком на 4,9%, або на 0,1 млрд штук.

Обсяг імпорту сигарет та ТВЕН

* - кількість переведена у млн шт з врахуванням, що вага тютюну в 1 стіку ТВЕН 0,3 грама

Надходження акцизного податку з ввезених тютюнових виробів

Джерело: Державна казначейська служба, Міністерство фінансів

Ставки акцизного податку на сигарети та ТВЕН

* - ставки переведені у грн за тис шт з врахуванням, що вага тютюну в 1 стіку ТВЕН 0,3 грама

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК з ЛІКЕРО-ГОРІЛЧАНИХ ВИРОБІВ

У 2018-2020 роках ставка акцизного податку на лікєро-горілчані вироби не змінювалась і залишилась на рівні 2017 року.

У 2020 році надходження акцизного податку з лікєро-горілчаної продукції зросли на 8,6% до попереднього року та склали 7,9 млрд гривень.

Обсяги реалізації лікєро-горілчаних виробів у 2020 році зросли на 10,6% проти попереднього року.

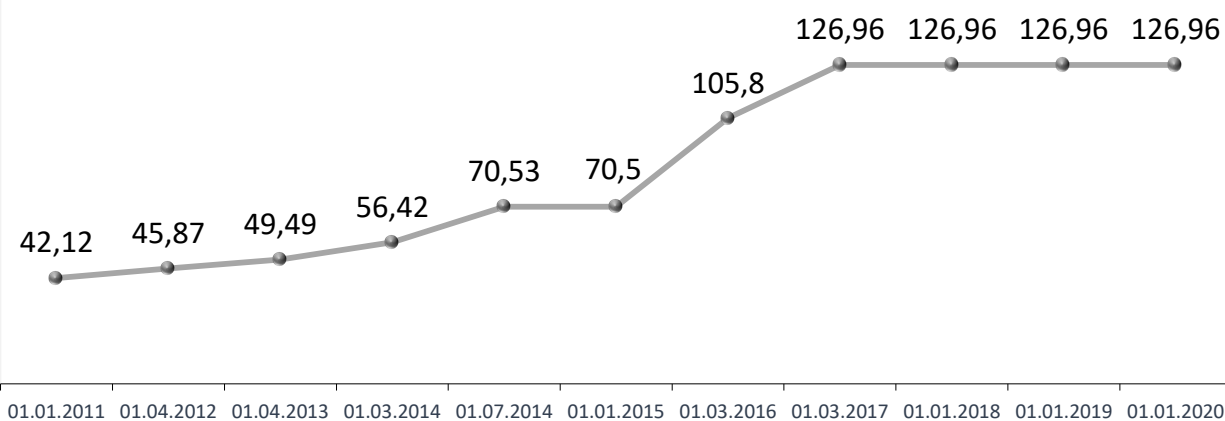
При цьому у структурі виробництва частка горілки, яка за однакового об'єму містить у ціні більшу суму акцизного податку, із року в рік зменшується. У 2020 році цей показник становив 55,1%.

Надходження акцизного податку з лікєро-горілчаних виробів до державного бюджету та обсяги їх реалізації

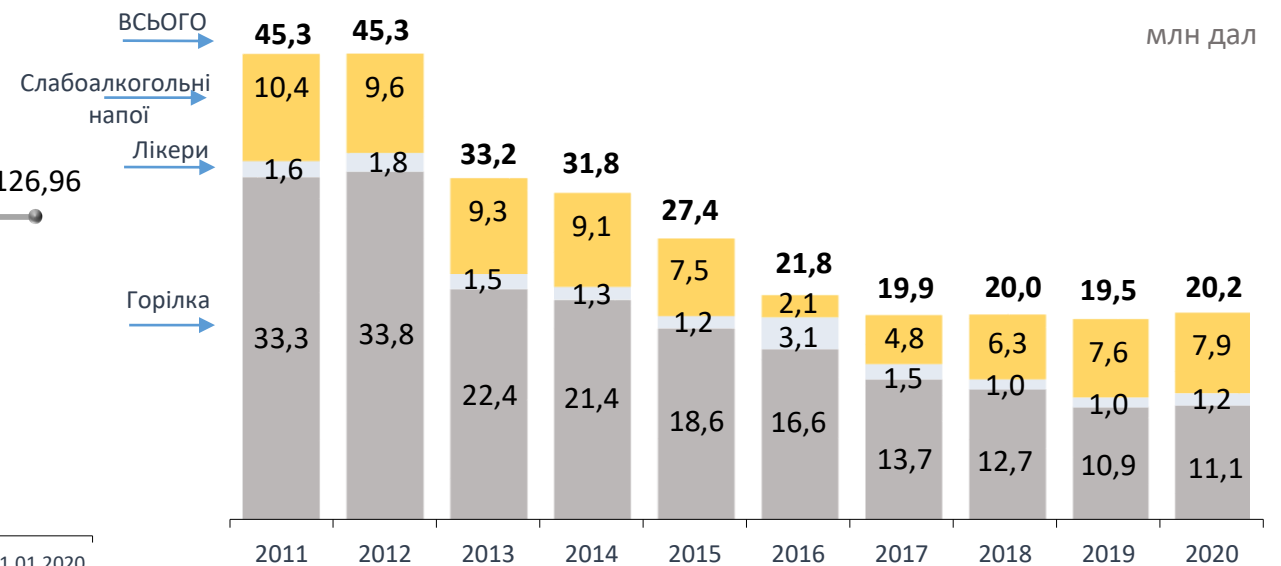

Джерело: Державна казначейська служба, Міністерство фінансів

Ставки акцизного податку на горілчані вироби (грн за 1л 100% спирту)

Структура виробництва лікєро-горілчаних напоїв

Джерело: Державна служба статистики, Міністерство фінансів

РЕНТНА ПЛАТА ЗА ВИДОБУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ

За 2020 рік надходження від рентної плати за користування надрами для видобування природного газу до зведеного бюджету становили 24,9 млрд грн, що на 5,9 млрд грн, або на 19,2%, менше ніж за 2019 рік.

Згідно з Законом України від 17.11.2020 № 1006-IX ПАТ «Укрнафта» у грудні 2020 року було сплачено шляхом взаємозаліку податковий борг з рентної плати за користування надрами для видобування природного газу у сумі 7,3 млрд гривень. Відповідні кошти надійшли до спеціального фонду державного бюджету.

Поточні надходження до зведеного бюджету від рентної плати за користування надрами для видобування природного газу (без врахування сплати податкового боргу ПАТ «Укрнафта») у 2020 році становили 17,6 млрд грн, що на 13,2 млрд грн, або на 42,9%, менше ніж за 2019 рік.

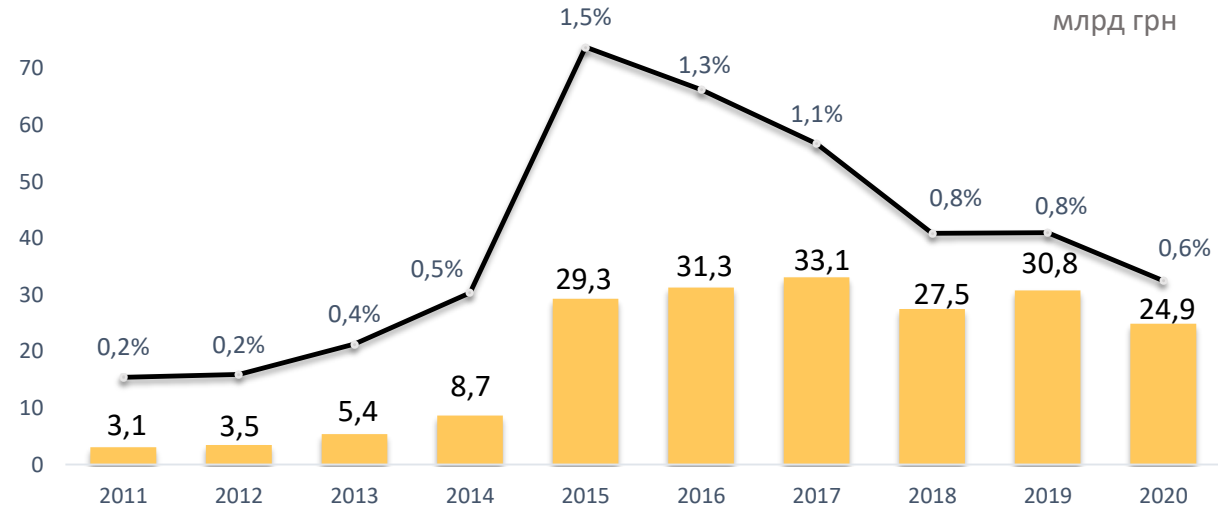
Вищезазначене в основному було обумовлено зниженням:

- на 33,6% середньої митної вартості імпортованого природного газу: з 217,7 (2019 р.) до 144,5 (2020 р.) дол США за 1000 м куб;
- на 28,5% ціни реалізації газу: з 5230 (2019 р.) до 3742 (2020 р.) грн за 1000 м куб, що видобувається та реалізовується суб'єкту ринку природного газу, на якого покладено спеціальні обов'язки щодо формування ресурсу природного газу для побутових споживачів та виробників теплової енергії.

Одночасно зменшувався і видобуток природного газу в Україні. Так, за 2020 рік його обсяги зменшилися, порівняно з 2019 роком, на 2,0% (0,4 млрд м куб) до 20,3 млрд куб.

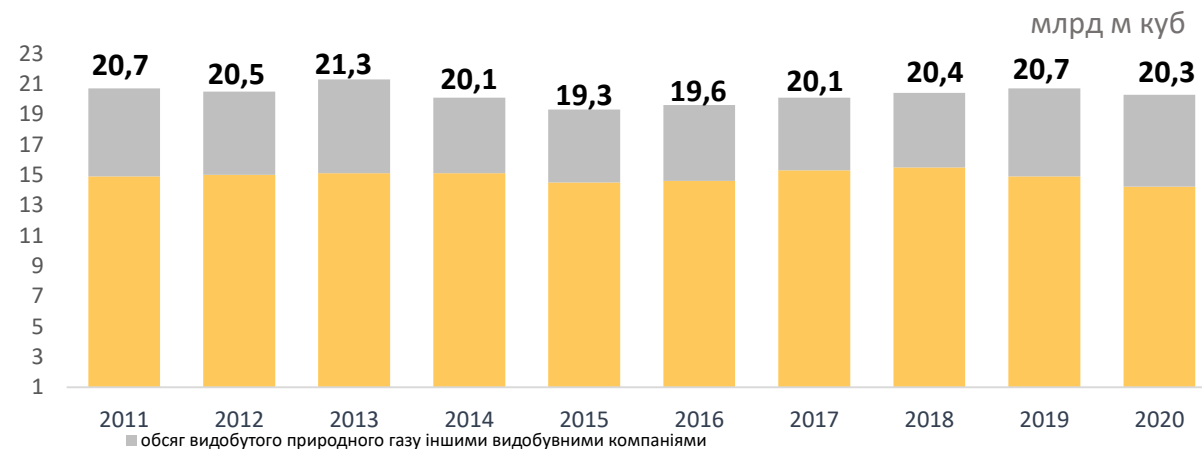
Зокрема, видобуток газу найбільшою газовидобувною компанією України – «Укргазвидобування» – за 2020 рік зменшився на 4,3% (0,6 млрд м куб) і становив 14,2 млрд м куб.

Надходження рентної плати за користування надрами для видобування природного газу до зведеного бюджету та частка у ВВП

Джерело: Державна казначейська служба

Видобуток природного газу

■ обсяг видобутого ПАТ "Укргазвидобування" природного газу

■ обсяг видобутого природного газу іншими видобувними компаніями

Джерело: Державна служба статистики, НАК «Нафтогаз України»

РЕНТНА ПЛАТА ЗА ВИДОБУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ

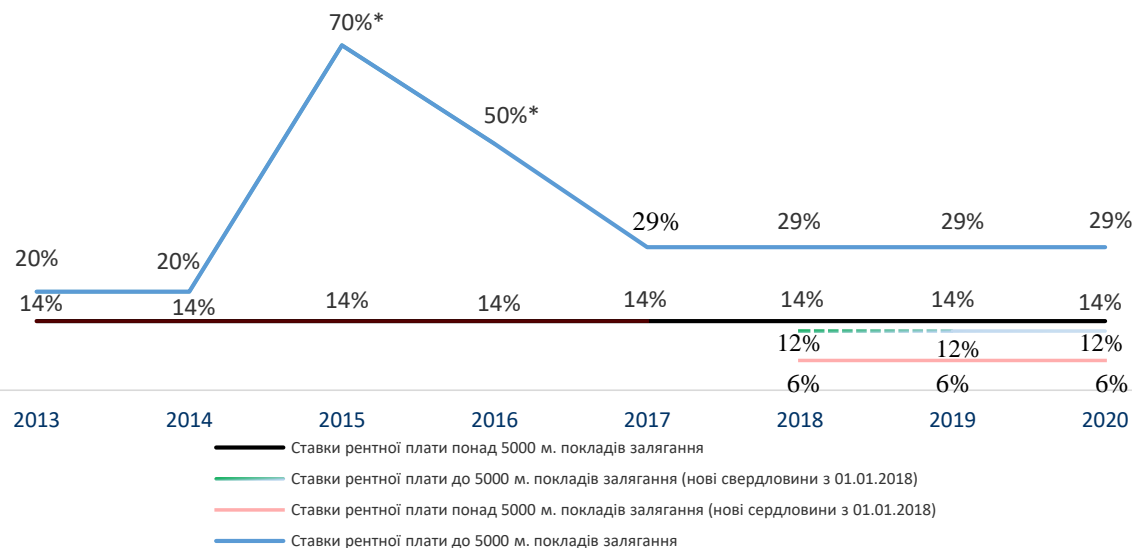
У 2020 році ставки рентної плати за користування надрами для видобування природного газу для забезпечення побутових споживачів та виробників теплової енергії залишилися на рівні 2019 року і становили:

- з покладів до 5000 м:
 - свердловини відкриті до 2018 року – 29%;
 - нові свердловини відкриті з 2018 року – 12%;
- з покладів понад 5000 м:
 - свердловини відкриті до 2018 року – 14%;
 - нові свердловини відкриті з 2018 року – 6%.

Відповідно до статті 252.8 Податкового кодексу України для газу природного, що видобувається та реалізовується суб'єкту ринку природного газу, на якого Кабінетом Міністрів України на підставі Закону України «Про ринок природного газу» покладено спеціальні обов'язки щодо формування ресурсу природного газу для побутових споживачів та виробників теплової енергії, визначається ціна реалізації.

Ціна реалізації за 1000 куб. метрів у 2020 році визначена відповідно до постанов КМУ від 19.10.2018 № 867 (зі змінами) та від 03.04.2019 № 293 (зі змінами) і становила 3 742 гривень.

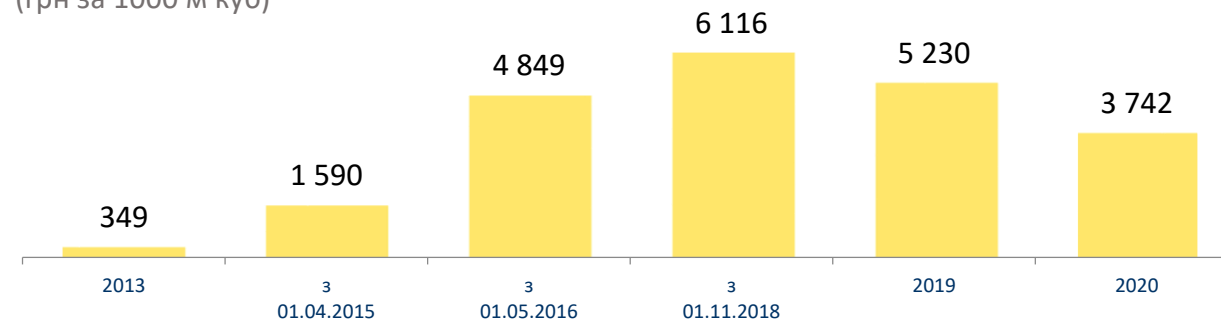
Ставки рентної плати за користування надрами для видобування природного газу для забезпечення побутових споживачів та виробників теплової енергії

* ставка податку запроваджена з 1 квітня 2015, 2016 років згідно норм Податкового кодексу України

Середньорічна ціна природного газу для забезпечення побутових споживачів та виробників теплової енергії

(грн за 1000 м куб)

Чинні постанови КМУ щодо ціни на природний газ:

Постанова КМУ від 19.10.2018 № 867 (зі змінами) (діє з 01.11.2018 до 01.05.2021);

Постанова КМУ від 03.04.2019 № 293 (зі змінами) (діє з 01.06.2019).

Джерело: НАК «Нафтогаз України»

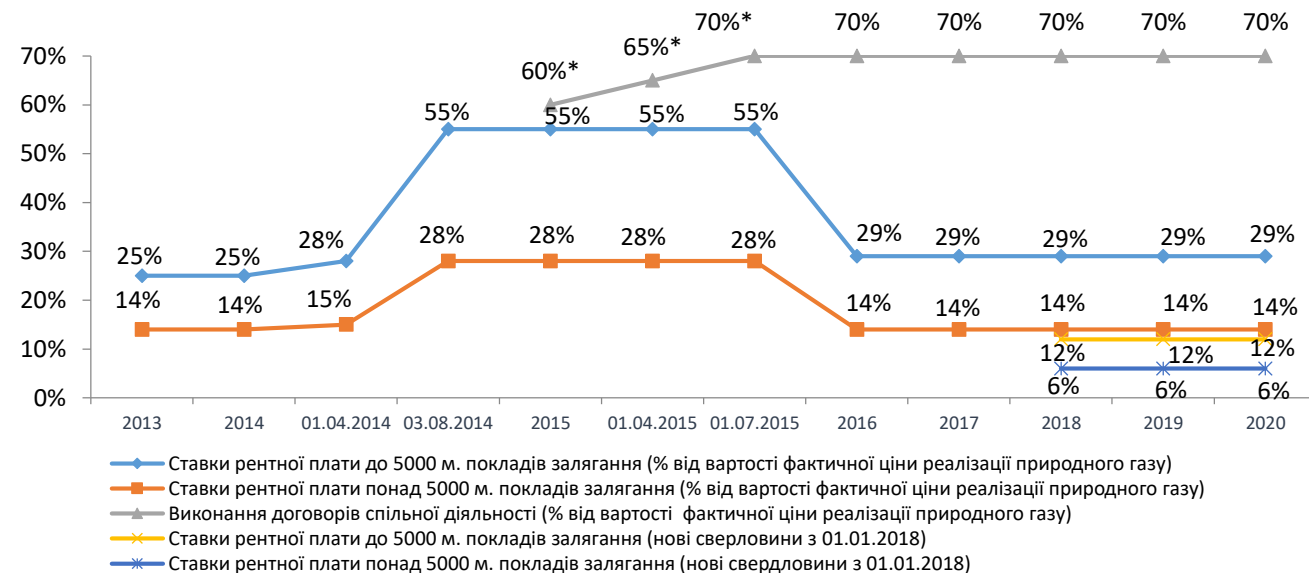
РЕНТНА ПЛАТА ЗА ВИДОБУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ

У 2020 році ставки рентної плати за видобування природного газу для інших цілей залишилися на рівні 2019 року і становлять:

- з покладів до 5000 м:
 - свердловини відкриті до 2018 року – 29%;
 - нові свердловини відкриті з 2018 року – 12%;
- з покладів понад 5000 м:
 - свердловини відкриті до 2018 року – 14%;
 - нові свердловини відкриті з 2018 року – 6%;
- виконання договорів спільної діяльності – 70%.

Ставки рентної плати за користування надрами для видобування природного газу для інших цілей (промислових споживачів)

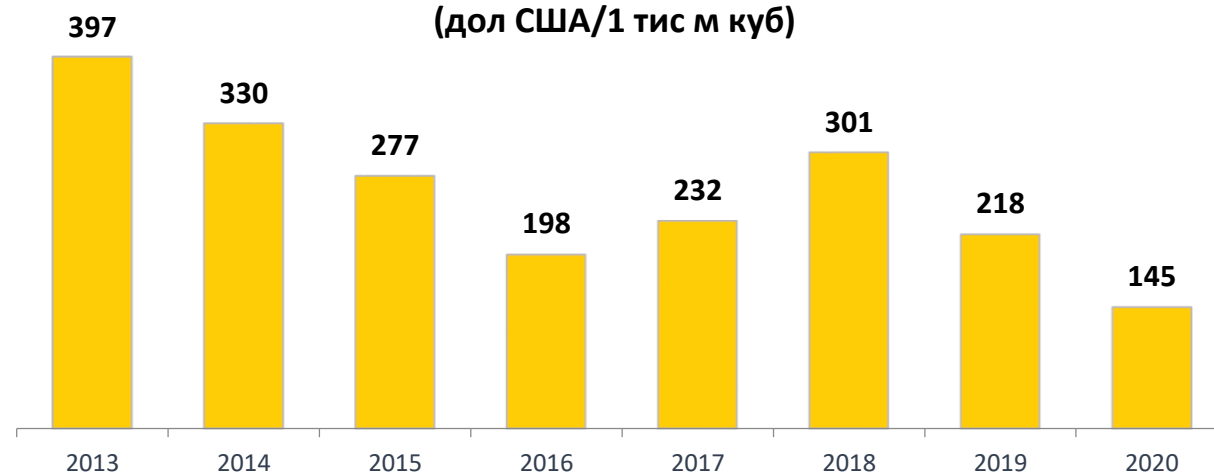

* ставка податку запроваджена з 1 січня 2015 року (60%), з 1 квітня 2015 року (65%), з 1 липня 2015 року (70%) згідно норм Податкового кодексу України

Відповідно до статті 252.8 Податкового кодексу України для іншого газу природного фактичною ціною реалізації вважається середня митна вартість імпортованого природного газу, що склалася у процесі його митного оформлення під час ввезення на територію України за податковий (звітний) період.

Фактична середня митна вартість імпортованого природного газу для інших цілей за 2020 рік склала 144,5 дол США за 1000 м куб, у 2019 році середня митна вартість становила 217,7 дол США за 1000 м куб.

Середня ціна природного газу для інших цілей (промислових споживачів) (дол США/1 тис м куб)

Джерело: Мінекономіки України

ДОХОДИ ЗАГАЛЬНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ЗА 2020 РІК

Виконання загального фонду державного бюджету за 2020 рік

Розпис
858,7 млрд грн

Факт
877,6 млрд грн

Виконання розпису
+ 18,9 млрд грн 102,2%

Вид доходу	Відхилення млрд грн	Виконання %	Причини відхилення від розпису
ПДВ з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування	+40,1	151,8%	на стан надходжень податку вплинуло удосконалення роботи системи моніторингу відповідності податкових накладних критеріям оцінки ступеня ризиків, ліквідації схем з податку на додану вартість, а також зниження обсягів експорту товарів та послуг, які за даними Національного банку за 2020 рік зменшилися на 4,5% до 2019 року, що вплинуло на зменшення сум ПДВ, заявлених до відшкодування з бюджету
Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів	+ 4,8	107,6%	за рахунок перевиконання акцизного податку з тютюнових виробів, внаслідок скорочення меншими темпами обсягів реалізації тютюнових виробів (сигарет з фільтром та без фільтру) вітчизняного виробництва на внутрішній ринок порівняно з врахованим в бюджеті. Прогнозні показники передбачали скорочення обсягів реалізації тютюнових виробів (сигарет з фільтром та без фільтру) вітчизняного виробництва на внутрішній ринок на 9,5%, тоді як за підсумками 2020 року таке скорочення, за даними ДПС, становило 6,6% порівняно з 2019 роком
Акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)	+ 1,0	130,2%	збільшення обсягів імпорту тютюнових виробів для електричного нагрівання (ТВЕН) за допомогою підігрівача з електронним управлінням у 1,5 рази проти 2019 року
Податок та збір на доходи фізичних осіб	+ 6,0	105,4%	перевиконання обумовлено більшою фактичною номінальною середньомісячною заробітною платою працівників (11 591 грн) порівняно з прогнозним показником Мінекономіки, врахованим в бюджеті 2020 року (10 706 грн).

Виконання загального фонду державного бюджету за 2020 рік (продовження)

Вид доходу	Відхилення млрд грн	Виконання %	Причини відхилення від розпису
Податок на прибуток підприємств	-2,4	97,6	через карантинні обмеження, починаючи з березня 2020 року, частина підприємств зупинила або обмежила свою діяльність, що призвело до менших надходжень податку на прибуток підприємств
Рентна плата за користування надрами	- 0,8	97%	міцніший офіційний обмінний курс гривні до долара США, ніж враховано в бюджеті (зі змінами); спад у 2020 році у добувній промисловості видобутку кам'яного та бурого вугілля на 13,8% р/р, металевих руд на 2,4% р/р
Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України	- 29,7	90,2%	міцніший середній офіційний обмінний курс гривні до долара США, ніж враховано в бюджеті (у 2020 році фактичний курс 27,0 грн за дол США, у прогнозі (зі змінами) на 2020 рік враховано курс 30,0 грн/дол США); зниження обсягу імпорту товарів у 2020 році, за даними НБУ на 14,2 % порівняно з попереднім роком, при затвердженому в макропрогнозі і врахованому в бюджеті (зі змінами) падінні імпорту товарів на 9,7%.

ПОКАЗНИКИ ЗАГАЛЬНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ за січень-грудень

2019 рік

2020 рік

Відхилення

879,8 млрд грн

877,6 млрд грн

- 2,2 млрд грн 99,7%

Вид доходу	Темпи приросту млрд грн	Темпи приросту %	Причини зростання / падіння доходів
Податок та збір на доходи фізичних осіб	+ 7,3	+106,7%	зростання середньомісячної заробітної плати за 2020 рік до 2019 року на 10,4%, зменшення середньооблікової кількості штатних працівників на 1,3% та зменшення надходжень податку з відсотків за депозитами внаслідок зниження відсоткових ставок у 2020 році
ПДВ з вироблених в Україні товарів з урахуванням бюджетного відшкодування	+28,8	+32,4%	удосконалення роботи системи моніторингу відповідності податкових накладних критеріям оцінки ступеня ризиків, ліквідації схем з податку на додану вартість, а також зниження обсягів експорту товарів та послуг, які за даними Національного банку за 2020 рік зменшилися на 4,5% до 2019 року, що вплинуло на зменшення сум ПДВ, заявлених до відшкодування з бюджету
Акцизний податок	+1,2	+1,6%	зростання специфічних ставок та мінімального акцизного податкового зобов'язання з тютюнових виробів на 25,2% та зарахування у 2020 році 11,56% акцизного податку з палива до спеціального фонду замість загального фонду державного бюджету
Частина чистого прибутку та дивіденди	+20,6	+44,5%	збільшення надходжень від НАК «Нафтогаз України» на 15,0 млрд грн (35,8 проти 20,8 млрд грн у 2019 році) та від Приватбанку на 13,9 млрд грн (25,5 млрд грн проти 11,6 млрд грн у 2019 році)
Податок на прибуток підприємств	- 11,3	-10,5%	на фінансові результати підприємств негативно вплинуло запровадження карантинних обмежень, починаючи з березня 2020 року. За даними Держстату, за січень-вересень 2020 року прибуток прибуткових підприємств знизився на 43,2 млрд грн, або на 9,5% менше ніж за відповідний період 2019 року
Рентна плата за користування надрами	-15,0	-36,4%	зменшення декларування податкових зобов'язань з рентної плати за природний газ у зв'язку зі зменшенням ціни на імпортований природний газ на 28,5% та ціни на природний газ для забезпечення побутових споживачів і виробників теплової енергії на 33,6%; зниження задекларованих обсягів видобутку природного газу на 2,2% та нафти на 2,4%; спад у добувній промисловості видобутку інших корисних копалин, зокрема кам'яного вугілля на 13,7% та металевих руд на 2,4%
Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України	-13,3	-4,6%	зменшення імпорту товарів за 2020 рік на 14,2% р/р, збільшення офіційного обмінного курсу гривні до долара США на 4,3% р/р та скасування пільги з ввезення на митну територію України сонячних панелей та вітрогенераторів
Кошти, що перераховуються Нацбанком відповідно до Закону України "Про Національний банк України"	- 22,2	-34,2%	Рада Національного банку 31 березня 2020 року затвердила консолідовану фінансову звітність Національного банку України за 2019 рік, відповідно до якої перерахуванню до державного бюджету у 2020 році підлягало 42,7 млрд грн, що на 22,2 млрд грн менше порівняно з попереднім роком

НАД ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ПРАЦЮВАЛИ:

ЮРІЙ РОМАНЮК

директор Департаменту прогнозування доходів бюджету

277-53-39; romaniuk@minfin.gov.ua

ЄВГЕН ГЛАДУН

заступник директора Департаменту – начальник Відділу прогнозування акцизного податку, митних та інших платежів

277-55-90; gladun@minfin.gov.ua

ОЛЕНА ІВЧЕНКО

заступник директора Департаменту – начальник Відділу прогнозування податку на прибуток та аналізу доходів бюджету

277-53-93; ivchenko@minfin.gov.ua

ІРИНА ЦИГАНКО

головний спеціаліст Відділу прогнозування податку на прибуток та аналізу доходів бюджету

277-53-93; tsiganko@minfin.gov.ua

СЕРГІЙ ПАНЧУК

головний спеціаліст Відділу прогнозування ресурсних платежів та податків до місцевих бюджетів

206-57-03; Panchuk@minfin.gov.ua

ІВАН МАКОГОН

головний спеціаліст Відділу прогнозування ресурсних платежів та податків до місцевих бюджетів

206-57-03; imakogon@minfin.gov.ua

НІНА МАКАРЕНКО

головний спеціаліст Відділу прогнозування податку на додану вартість

206-57-13; makarenkong@minfin.gov.ua

ОЛЕНА ГАВРИЛЬЧИК

головний спеціаліст Відділу прогнозування податку на додану вартість

206-57-13; Gavrylchyk@minfin.gov.ua

НАДІЯ БУШАНСЬКА

головний спеціаліст Відділу прогнозування акцизного податку, митних та інших платежів

206-57-20; nadya@minfin.gov.ua